

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA EVROPSKÉ INTEGRACE

Využití programu česko-polské přeshraniční spolupráce regionálními organizacemi Hranicka
Implementation of the Czech-Polish Cross-border Cooperation by Regional Organizations
Hranicko

Student: Kateřina Sámelová

Vedoucí bakalářské práce: Ing. Helena Škrlová

Ostrava 2013

VŠB - Technická univerzita Ostrava
Ekonomická fakulta
Katedra evropské integrace

Zadání bakalářské práce

Student: **Kateřina Sámelová**

Studijní program: B6202 Hospodářská politika a správa

Studijní obor: 6210R004 Eurospráva

Specializace: 01 Eurospráva

Téma: **Využití programu česko-polské přeshraniční spolupráce regionálními organizacemi Hranicka**
Implementation of the Czech-Polish Cross-Border Cooperation by Regional Organizations of Hranicko

Zásady pro vypracování:

1. Úvod
 2. Regionální politika EU
 3. Hranické regionální organizace
 4. Česko-polská přeshraniční spolupráce
 5. Závěr
- Seznam použité literatury
Seznam zkratk
Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce
Seznam příloh
Přílohy

Seznam doporučené odborné literatury:

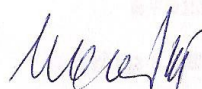
- BOHÁČOVÁ, Ivana a Magdalena HRABÁNKOVÁ. *Strukturální politika Evropské unie*. Praha: C. H. Beck, 2009. 188 s. ISBN 978-80-7400-111-6.
- NOVOTNÁ, Martina. *Regionální politika EU*. Ostrava: VŠB - Technická univerzita Ostrava, 2007. 206 s. ISBN 978-80-248-1413-1.
- PROVAZNÍKOVÁ, Romana a Olga SEDLÁČKOVÁ. *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe*. 2., aktualiz. a rozš. vyd. Praha: Grada, 2009. 304 s. ISBN 978-80-247-2789-9.

Formální náležitosti a rozsah bakalářské práce stanoví pokyny pro vypracování zveřejněné na webových stránkách fakulty.

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Helena Škrlová**

Datum zadání: 23.11.2012

Datum odevzdání: 10.05.2013

Ing. Boris Navrátil, CSc.
vedoucí katedry

prof. Dr. Ing. Dana Dluhošová
děkanka fakulty

Místopřísežné prohlášení

Místopřísežně prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracovala samostatně. Veškerou literaturu a ostatní materiály, z nichž jsem při vypracování práce čerpala, řádně cituji a uvádím v seznamu použité literatury. Přílohy č. 1, 5 a 6 dané mi k dispozici, jsem samostatně doplnila.

Ve Valašském Meziříčí dne 10. května 2013

Kateřina Sámelová

Poděkování

Touto cestou bych chtěla poděkovat Ing. Marcele Tomášové, za odbornou pomoc a za poskytnuté odborné podklady a informace. Zároveň bych však chtěla věnovat poděkování především své rodině, jež mi poskytla podporu a dodala pevnou vůli při sepisování bakalářské práce. Jmenovitě bych pak chtěla poděkovat Mgr. Ivě Křížové, která svými cennými radami a připomínkami přispěla k vypracování této bakalářské práce.

OBSAH

1	ÚVOD	5
2	REGIONÁLNÍ POLITIKA EU	7
2.1	Vymezení politiky hospodářské a sociální soudržnosti EU	7
2.2	Regionální politika EU v programovacím období 2007-2013	9
2.2.1	Cíle regionální politiky EU na období 2007–2013	9
2.2.2	Nástroje regionální politiky 2007–2013	11
2.2.3	Iniciativy politiky hospodářské a sociální soudržnosti	12
2.3	Programy Evropské územní spolupráce v období 2007-2013	13
2.3.1	Síťové operační programy	14
2.3.2	Operační programy Meziregionální a Nadnárodní spolupráce	14
2.3.3	Operační programy Přeshraniční spolupráce v ČR	15
2.3.4	Operační program přeshraniční spolupráce Česká republika – Polská republika 2007-2013	16
3	HRANICKÉ REGIONÁLNÍ ORGANIZACE	20
3.1	Mikroregion Hranicko	20
3.1.1	Informace o svazku	20
3.1.2	Právní rámec členství	22
3.1.3	Orgány svazku	24
3.1.4	Hospodaření Mikroregionu Hranicko	25
3.2	Rozvojové partnerství Regionu Hranicko	27
3.2.1	Informace o sdružení	27
3.2.2	Orgány sdružení	30
3.2.3	Program LEADER „Měníme Hranicko“	33
3.3	Hranická rozvojová agentura	35
3.3.1	Informace o agentuře	35
3.3.2	Poskytované služby	38
3.3.3	Destinační management	40
4	ČESKO-POLSKÁ PŘESHRANIČNÍ SPOLUPRÁCE	43
4.1	Projekt „Destinační management turistických lokalit Hranicko a Dolina Malej Panwi“	43
4.1.1	Popis projektu a stanovení hlavního cíle	43
4.1.2	Aktivitty projektu	44
4.1.3	Finanční rámec projektu	45

4.2	Projekt „S přírodou a tradicemi společně“	47
4.2.1	Základní charakteristika a cíle projektu	47
4.2.2	Aktivita projektu.....	48
4.2.3	Financování projektu	49
4.3	Projekt „Na kole do minulosti Moravskou bránou a Dolinou Malej Panví“	50
4.3.1	Seznámení s projektem a jeho cíli	50
4.3.2	Aktivita a informační výstupy projektu	51
4.3.3	Stanovení rozpočtu	52
4.4	Zhodnocení přínosu jednotlivých projektů.....	53
5	ZÁVĚR.....	56
	Seznam použité literatury	58
	Seznam zkratk.....	63
	Seznam tabulek	
	Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce	
	Seznam příloh	
	Přílohy	

1 ÚVOD

Mottem Evropské unie se v roce 2000 stal slogan „Jednotná v rozmanitosti“, vyjadřující vzájemnou odhodlanost občanů členských států, jejichž cílem je udržovat trvalý mír a prosperitu regionu. Rozmanitost zobrazuje různorodost kultur, tradic a jazyků jednotlivých států, jež obohacují jednotlivé členy navzájem. Evropa se stává jednotnou v měřítku Evropské unie (dále jen EU), kde dochází ke kooperaci členských zemí a delegování pravomocí v různých sférách příslušných politik.

Postupem času, kdy docházelo k rozrůstání EU, se zvětšovala i „propast“ mezi zeměmi ekonomicky vyspělejšími a zeměmi na nízkém stupni ekonomického rozvoje. To bylo způsobeno především přílivem východoevropských zemí, přistoupivší v roce 2004. Tyto markantní rozdíly, nemohly však zůstat opomenuty, a proto musela EU přijít s definitivním řešením, jak tyto rozdíly co nejvíce eliminovat. Regionální politika EU se stala efektivním nástrojem v řešení regionálních disparit, jako jsou nerovnosti v ekonomické, sociálních či environmentální oblasti života. Můžeme se setkat se třemi způsoby provádění regionální politiky a to na nadnárodní úrovni, kdy je politika prováděna přímo EU a jedná se o zcela unikátní koncept, který jinde na světě nenajdeme. Druhým způsobem je provádění regionální politiky na národní úrovni, jež uskutečňují jednotlivé členské státy zcela samostatně a zcela diferencovaně. Poslední úroveň je úroveň regionální, prováděna ve většině zemí, která je v současnosti dlouhodobě podporována a posilována.

Dnes je regionální politika prováděna ve všech 27 členských zemích s cílem podpořit růst zaměstnanosti a posílit regionální konkurenceschopnost. To vše je uskutečňováno v souladu s cíli stanovenými na programovací období 2007–2013 – Cíl 1 Konvergence, Cíl 2 Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost a Cíl 3 Evropská územní spolupráce. V rámci jednotlivých cílů existují specifické operační programy, jež slouží k vytvoření konkrétních projektů. Finanční prostředky na podporu cílů, resp. daných specifických projektů, jsou poskytovány ze strukturálních fondů (Evropský fond regionální rozvoje a Evropský sociální fond) a z Fondu soudržnosti. Každý jednotlivý cíl má stanoveny primární požadavky, vedoucí k vytyčení „postižených“ regionů. Tato práce se bude věnovat především problematice Evropské územní spolupráce, spadající pod Cíl 3. Spolupráce je realizována ve formě přeshraničních, meziregionálních a nadregionálních operačních programů podporujících harmonický a vyvážený rozvoj na území Unie.

Cílem této bakalářské práce je popsat, analyzovat a zhodnotit využití programu česko-polské přeshraniční spolupráce, realizovanými třemi hranickými regionálními organizacemi. Zaměřit se také na konkrétní projekty spolupráce a zhodnotit jejich úspěšnost realizace, na základě vzájemné spolupráce jednotlivých partnerů, jež přispěje ke snižování regionálních disparit a ekonomickému růstu v regionu.

Celková struktura bakalářské práce je rozčleněna do pěti kapitol, první část je věnována úvodu, jenž nastiňuje celkovou problematiku tématu a jeho hlavní cíl. Teoretická část zasvěcuje oblast regionální politiky EU, její vymezení a zaměření se na programovací období 2007–2013. Součástí tohoto období jsou specifické cíle a nástroje, jež jsou realizovány prostřednictvím politiky hospodářské a sociální soudržnosti v návaznosti na Iniciativy této politiky. Závěrečná část druhé kapitoly je věnována programu Evropské územní spolupráce, jednotlivým programům, ale především přeshraniční spolupráci realizované mezi českými a polskými partnery.

Popis a objasnění principu fungování hranických regionálních organizací je součástí třetí kapitoly. V regionu Hranicko působí ve vzájemné spolupráci tři regionální organizace: Mikroregion Hranicko, Rozvojové partnerství Regionu Hranicko a Hranická rozvojová agentura. Blíže si objasníme jejich organizační strukturu, realizované projekty, či poskytované služby.

Čtvrtá, tedy předposlední kapitola, je věnována česko-polské přeshraniční spolupráci, realizované v rámci tří zmiňovaných agentur, pomocí konkrétních projektů spolupráce. Během let fungování organizací byly vytvořeny 3 projekty spolupráce, které si v této kapitole důkladně představíme a analyzujeme jejich dopad na regionální rozvoj.

Závěrem uvedeme konkrétní poznatky a výsledky hodnocení spolupráce, ke kterým bylo vypracováním bakalářské práce dospěno. Zhodnotíme si také budoucí možnou spolupráci, na úrovni přeshraniční spolupráce, mezi česko-polskými partnery.

V rámci využití zdrojů bakalářské práce bylo čerpáno z kvalitních knižních zdrojů, ověřených internetových zdrojů či elektronických dokumentů. Bylo využito odborné literatury vztahující k dané problematice, oficiálních stránek příslušných institucí a zejména interních materiálů poskytnutých regionálními organizacemi Hranicka.

2 REGIONÁLNÍ POLITIKA EU

V zásadě si pod pojem regionální politika můžeme zařadit strukturální politiku a politiku hospodářské a sociální soudržnosti. Avšak existují i určitá specifika, odlišující dané politiky. Primárním cílem **regionální politiky** je v první řadě efektivní hospodářský rozvoj regionů a území, jež je realizován ve všech 27 zemích EU. Kolébkou této politiky se v 50. letech 20. století stala Velká Británie, a později byla také realizovaná ve Francii a Itálii. **Strukturální politiku** můžeme chápat jako soubor programů, umožňující dosažení specifických cílů Společenství. Počátky spadají do druhé poloviny 80. let, kdy probíhala reforma regionální politiky, jež byla společně s částí sociální a zemědělské politiky zapojena do strukturální politiky. Od toho je poté odvozen pojem strukturální fondy, jež jsou nástrojem této politiky. Označení **politiky hospodářské a sociální soudržnosti** (HSS) se používá od 90. let 20. století v souvislosti se zavedením Maastrichtské smlouvy¹, kde byla definována jako jeden z primárních cílů soudržnosti. Politika HSS vyjadřuje solidaritu mezi členskými státy a regiony EU, jejíž snahou je snižovat regionální disparity a posílit hospodářskou a sociální soudržnost v EU, pomocí podpory harmonického, vyváženého a udržitelného rozvoje v oblasti regionální, strukturální, sociální a zemědělské politiky a politiky na podporu zaměstnanosti. Od zavedení Lisabonské smlouvy², v sobě zahrnuje, jak rozměr hospodářské a sociální soudržnosti, tak i rozměr teritoriální soudržnosti.³

2.1 Vymezení politiky hospodářské a sociální soudržnosti EU

Důležité je především jasně si definovat pojem **region**, neboť do současnosti nebyla stanovena jeho jednoznačná definice. Z ekonomického hlediska však můžeme region definovat jako samostatný ekonomický komplex, rozkládající se na určitém teritoriu, jež je ohraničený přírodními, historickými či administrativními hranicemi. Anebo můžeme také region definovat jak na národní, tak nadnárodní úrovni.⁴

Pro vymezení regionální politiky EU, vypracování sociálně-ekonomických analýz regionů a pro shromažďování, zpracování a harmonizaci regionálních statistik EU, byla v roce

¹ Maastrichtská smlouva – neboli Smlouva o Evropské unii, platná od 1. 11. 1993

² Lisabonská smlouva – neboli Smlouva o Evropské Unii a Smlouva o fungování Evropské unie, platnost od 1. 12. 2009

³ STRUKTURALNI FONDY, Politika hospodářské a sociální soudržnosti EU (HSS) [online], Dostupné z: [http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Informace-a-dokumenty/Glosar/P/Politika-hospodarske-a-socialni-soudrznosti-EU-\(HS](http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Informace-a-dokumenty/Glosar/P/Politika-hospodarske-a-socialni-soudrznosti-EU-(HS)

⁴ NOVOTNÁ, M., *Regionální politika EU*, 2007

1988 zavedena Evropským statistickým úřadem Nomenklatura územních statistických jednotek (**NUTS**). Existuje tříúrovňová hierarchie členění, rozšířená o dvě lokální úrovně. V ČR zahrnuje klasifikace NUTS 0 Českou republiku, NUTS 1 území celé České republiky, NUTS 2 sdružené kraje, tj. regiony soudržnosti a NUTS 3 jednotlivé kraje (viz Příloha č. 1). Lokální úroveň zahrnuje klasifikaci LAU 1, definující okresy a LAU 2, definující obce.⁵ V rámci EU-27 zahrnuje úroveň NUTS 1 - 97 území, NUTS 2 – 270 oblastí a NUTS 3 – 1 294 krajů.⁶

Regionální forma spolupráce, která je realizována přes hranice evropských zemí, se nazývá **euromregiony**. Slouží k realizaci čerpání pomoci ze strukturálních fondů EU a dalších zdrojů financování, především pro podporu přeshraniční spolupráce. Cílem této spolupráce je odstranit markantní rozdíly v životní úrovni občanů sousedních zemí, přispívat k rozvoji spolupráce v oblasti lokálního a regionálního plánování, podporovat projekty v oblasti životního prostředí, v ekonomické sféře a v kultuře a sportu. Euroregion je nejkomplexnější formou mezinárodní spolupráce, z důvodu konání společných aktivit obyvatel euroregionu, v oblasti hospodářské, společenské i kulturní. Členství v euroregionu je dobrovolné a mohou jimi být jak města, obce, tak i komunální a regionální struktury. Přesnější vymezení pojmu definovala Rada Evropy v tzv. Madridské dohodě z roku 1998 – rámcová dohoda o spolupráci regionů Evropy přes hranice jednotlivých zemí. V rámci ČR existuje 13 euromregionů, např. Silva Nortica, Glacensis, Bílé Karpaty, Praděd aj.⁷

Regionální politika EU je koordinovanou komunitární politikou EU, kde realizace samotné politiky spočívá na členských státech a koordinace a harmonizace spadá do působnosti orgánů EU. Regionální politika EU je prováděna na nadnárodní úrovni, kdy je realizována nezávisle přímo EU, na národní úrovni, kdy si jednotlivé členské země uskutečňují vlastní regionální politiku a na regionální úrovni. Pro správné fungování regionální politiky jsou nastaveny **základní principy**, Princip koncentrace, který spočívá v tom, že prostředky strukturálních fondů, by měly být využívány pouze k realizaci stanovených cílů a soustředěny co nejvíce na projekty, které poskytují maximální užitek. Partnerství je druhým principem, zahrnujícím úzkou spolupráci mezi Evropskou Komisí a pověřenými orgány na národní, regionální a místní úrovni. Princip Programování klade důraz

⁵ PORTÁL ÚZEMNÍHO PLÁNOVÁNÍ, NUTS, [online], Dostupné z: <http://portal.uur.cz/spravni-usporadani-cr-organy-uzemniho-planovani/nuts.asp>

⁶ EUROSTAT, National structures (EU), [online], Dostupné z: http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/nuts_nomenclature/correspondence_tables/national_structures_eu

⁷ CENTRUM PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ ČESKÉ REPUBLIKY, Cíl 3: Evropská územní spolupráce, Euroregiony [online], Dostupné z: <http://www.cil3.cz/euroregiony.htm>

na komplexní přístup k řešení problémových regionů, kdy prostředky fondů jsou alokovány na základě víceletých a více oborových programů, které jsou následně realizovány konkrétními projekty. Posledním základním principem je adicionalita, neboli doplňkovost, upřesňující spolufinancování schválených projektů, kdy by finance ze strukturálních fondů, měly pouze doplňovat ostatní veřejné výdaje, nikoli je nahrazovat. Mezi **doplňkové principy** patří monitorování a vyhodnocování prováděných opatření a celkové efektivnosti vynaložených prostředků. Patří zde ex-ante (předběžné) hodnocení dopadů projektů, monitorování průběhu jeho implementace a ex-post (následné) hodnocení přínosů projektu. Druhým doplňkovým principem je subsidiarita, zajišťující, že jednotlivé cíle jsou plněny na co nejnižší možné úrovni rozhodování, pokud je možné toto plnění na příslušné úrovni efektivně zajistit. Jedním z důležitých principů je princip solidarity, kdy ekonomicky vyspělejší země financují rozvoj méně hospodářsky rozvinutých států, pomocí svých příspěvků do společného rozpočtu.⁸

2.2 Regionální politika EU v programovacím období 2007–2013

Tak jako i v předchozím programovacím období 2000–2006 došlo k zásadním změnám, tak i v nynějším období 2007–2013 jsou cíle a nástroje regionální politiky značně diferencovány. Veškeré změny jsou však právně podchyceny Rozhodnutím Komise, či Nařízením Rady. Snižování disparit mezi jednotlivými regiony, se děje vlivem vytváření více a kvalitnějších pracovních míst, zlepšením znalostí a inovací pro růst a vytvořením přitažlivější Evropy a regionů Evropy pro investory a pracující.⁹

2.2.1 Cíle regionální politiky EU na období 2007–2013

Na programovacím období 2007–2013 byly vymezeny 3 cíle, jež každý z nich má specifické zaměření a možnosti financování. Fondy EU přispívají k naplňování těchto cílů částkou 347, 410 miliard EUR, což činí 35,7% rozpočtu EU (viz Příloha č. 2).

Cíl 1: „Konvergence“

Proces Konvergence se zaměřuje především na podporu tvorby a růstu pracovních míst a na ekonomický růst v oblasti nejméně rozvinutých členských států a regionů, ve snaze přiblížení se úrovni ostatních členských zemí EU. Tento cíl se realizuje prostřednictvím investic do hmotného a lidského kapitálu, rozvoje inovací, znalostí společnosti, zlepšení

⁸ MAREK, D., KANTOR, T., *Příprava a řízení projektů strukturálních fondů Evropské unie*, 2009

⁹ BOHÁČKOVÁ, I., HRABÁNKOVÁ, M., *Strukturální politika Evropské unie*, 2009

kvality životního prostředí aj. Financování probíhá na základě Evropského fondu pro regionální rozvoj, Evropského sociálního fondu a Fondu soudržnosti, jež mohou využívat regiony na úrovni NUTS 2, s HDP na obyvatele nižším než 75% průměru EU-25, to se týká také regionů postižených tzv. „statickým efektem“, které mohou přijímat dočasnou podporu¹⁰. Způsobilost pro čerpání z Fondu soudržnosti mají členské státy s HND na obyvatele nižším než 90% průměru EU-25. V ČR spadají do cílů Konvergence všechny regiony NUTS 2, vyjma hlavního města Prahy a zahrnují osm tematických operačních programů a sedm regionálních operačních programů.

Cíl 2: „Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost“

V rámci druhého cíle je posilována konkurenceschopnost, zvyšována atraktivita jednotlivých regionů pro podniky a investory a dlouhodobě posilována zaměstnanost. Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost je uplatňována v členských státech a regionech, jež nespádají do Cíle Konvergence, tedy pro státy a regiony, jejichž HDP na obyvatele je vyšší než 75% průměru EU-15, i zde platí výjimka, tzv. přechodný režim¹¹. Cíl je naplňován z prostředků Evropského fondu regionálního rozvoje a Evropského sociálního fondu. V ČR spadá do tohoto cíle pouze hlavní město Praha a pro tento cíl jsou zřízeny dva operační programy.

Cíl 3: „Evropská územní spolupráce“

Tato spolupráce je realizována na základě přeshraničních, meziregionálních a nadregionálních operačních programů. Je zaměřena na specifické problémy v těch oblastech, jež jsou rozděleny národními hranicemi, a snaží se je odstranit pomocí podpory rozvoje vědy a výzkumu a informační společnosti, zlepšením řízení vodních zdrojů, předcházením rizikům a chráněním životního prostředí. Celkově je prioritou podpořit harmonický a vyvážený rozvoj na území Unie. Nařízení Rady¹² zavádí přesnou definici Evropské územní spolupráce, kdy dochází k posilování přeshraniční spolupráce prostřednictvím místních a regionálních Iniciativ a na nadnárodní úrovni přispívá k celkovému územnímu rozvoji, pomocí akcí spojených s prioritami Společenství. Finanční podporu z fondu ERDF mohou čerpat regiony na úrovni NUTS 3, nepřesahující vzdálenost 150 kilometrů v procesu přeshraniční spolupráce.

¹⁰ *Dočasná podpora* – sloužící pro „Phasing out“ regiony, „odcházející“ z cíle Konvergence, jejichž HDP/obyvatele je vyšší než průměr EU-25, ale zároveň je HDP/obyvatele nižší než průměr EU-15)

¹¹ *Přechodný režim* – pro „Phasing in“ regiony NUTS 2, které pokrývají Cíl 1, s HDP přesahujícím 75 % průměru HDP EU-15

¹² *Nařízení Rady* – nařízení Rady (ES) č. 1082/2006

V ČR mohou čerpat prostředky ze dvou síťových programů a sedmi operačních programů všechny regiony na úrovni NUTS 3.¹³

2.2.2 Nástroje regionální politiky 2007–2013

Aby mohlo být v současném programovacím období 2007–2013 dosahováno třech specifických cílů, je třeba využít hlavních nástrojů v podobě Fondu soudržnosti a dvou strukturálních fondů, jež byly vytvořeny pro podporu ekonomické a sociální soudržnosti. Všechny členské státy přispívají procentuálním podílem ze svého HDP do strukturálních fondů a následně jsou finanční prostředky přerozděleny méně vyspělým či postiženým regionům.

Evropský fond regionálního rozvoje (ERDF)

Jedním ze strukturálních fondů je ERDF, založený v roce 1975 na základě nařízení Rady (EHS) č. 724/1975, s posláním vyrovnat regionální rozdílnosti ve Společenství a podporovat stabilní a udržitelný rozvoj. V současnosti je jeho cílem směřovat finanční podporu do zaostávajících regionů EU, napomáhat jejich rozvoji a odstraňovat sociální a ekonomické rozdíly. Tyto všechny nedokonalosti odstraňuje pomocí rozvoje infrastruktury, zakládání a růstu malých a středních podniků a dalších rozvojových aktivit v postižených venkovských a městských oblastech. ERDF se soustřeďuje na investice do vzdělání, oblasti energetiky, do zdravotnické a sociální infrastruktury, na podporu regionálního a místního rozvoje aj. ERDF v současném programovacím období podporuje všechny tři cíle regionální politiky. Z hlediska objemu finančních prostředků je největším fondem EU.

Evropský sociální fond (ESF)

S posláním rozvoje lidských zdrojů a zaměstnanosti byl založen Římskou smlouvou v roce 1957 nejstarší strukturální fond – ESF. Podporuje aktivity a politiky v oblasti zaměstnanosti a rozvoje lidských zdrojů. Pomocí tohoto fondu jsou podporovány specifické oblasti, především víceletý Národní akční plán, místní rozvoj zaměstnanosti, informační společnost a primární, sekundární a terciární vzdělání. Pomoc je zaměřena na podporu a doplňování aktivit členských států EU v oblasti sociální politiky, podporu rovných příležitostí trhu práce, podporu a rozvoj kvalifikované pracovní síly aj. Podle Nařízení Rady (ES) č. 1083/2006, má ESF zvyšovat přizpůsobivost pracovníků a společností, podniků a

¹³ PROVAZNÍKOVÁ, R., SEDLÁČKOVÁ, O., *Financování měst obcí a regionů: teorie a praxe*, 2009

podnikatelů, zlepšovat přístup k zaměstnání, sociální začlenění znevýhodněných osob a posílit lidský kapitál. Financuje projekty v Cíli 1 Konvergence a v Cíli 2 Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost.

Fond soudržnosti

Tento fond nepatří mezi strukturální fondy a jeho cílem je podporovat hospodářskou a sociální soudržnost Společenství, proto je také nazýván Kohezním fondem. V roce 1993 vznikl na základě Maastrichtské smlouvy a je založen Nařízením Rady (ES) č. 1164/1994. Podílí se na financování projektů životního prostředí, přispívající k dosažení cílů stanovených společnou politikou Unie v této oblasti a také projektů dopravní infrastruktury, a to v zásadě pouze pro Cíl 1 Konvergence. Poskytuje pomoc na národní i regionální úrovni a financuje přímo vybrané operační programy. Existuje zde však podmínka, která říká, že financování strukturálních operací nesmí být vzájemně překrýváno z Kohezního fondu a strukturálních fondů.¹⁴

2.2.3 Iniciativy politiky hospodářské a sociální soudržnosti

Na období 2007–2013 byly vytvořeny tři, resp. čtyři nové specifické iniciativy politiky soudržnosti JASPERS, JEREMIE a JESSICA + JASMINE, jež představují velmi významný nástroj reformované politiky soudržnosti EU. Spojuje je hlavní cíl, a to zvýšení investic, podpora hospodářského růstu a vytváření pracovních míst v regionech a městech EU.

JASPERS

Označuje Společnou pomoc při podpoře projektů v evropských regionech. Tato Iniciativa je založena na novém partnerství technické pomoci mezi Komisí, Evropskou investiční bankou a případně Evropskou bankou pro obnovu a rozvoj. Technická pomoc je poskytována od počátku projektového cyklu až po komplexní pomoc poskytovanou ve všech fázích projektového cyklu. Hlavním cílem Iniciativy je zajistit efektivní provádění politiky soudržnosti v programovacím období 2007–2013. Pomáhá při realizaci velkých projektů v oblasti životního prostředí (zvyšování energetické efektivnosti a obnovitelných zdrojů energie) a dopravy (transevropská dopravní síť, městská a hromadná doprava), v rámci podpory z Fondu soudržnosti a ERDF.

¹⁴ BOHÁČKOVÁ, I., HRABÁNKOVÁ, M., *Strukturální politika Evropské unie*, 2009

JEREMIE

Zahrnuje Společné evropské zdroje pro mikropodniky a střední podniky. Cílem Iniciativy JEREMIE je zlepšit přístup k financování rozvoje podnikání na základě partnerské spolupráce s Evropskou investiční bankou. Jedná se o rozvoj především malých a středních podniků a také mikropodniků, působících v regionech EU. Finanční nástroje jsou zaměřeny na regionální úroveň, pro podporu investic do regionálních fondů rizikového kapitálu, technickou pomoc a poradenství, podporu finančních zprostředkovatelů poskytujících soukromý kapitál.

JESSICA

Podchycuje společnou evropskou podporu udržitelných investic do městských oblastí. Byla vytvořena jako nová politická iniciativa v oblasti finančního inženýrství pro udržitelný rozvoj měst. Do této spolupráce se zapojují nejen ostatní mezinárodní finanční instituce, ale také evropský bankový a soukromý sektor. Finanční podpora je poskytována přímo, pomocí příspěvků z programů do fondů městského rozvoje, či prostřednictvím holdingových fondů, jež napomáhají získávání odborných znalostí a podpory nových investic na místní úrovni.

JASMINE

Definuje Společnou akci na podporu mikrofinančních institucí v Evropě. Byla vytvořena ve spolupráci s Komisí, Evropskou investiční bankou a Evropským investičním fondem, aby zvyšovala kapacity poskytovatelů mikroúvěrů v různých oblastech, např. řádná správa věcí veřejných, informační systémy, řízení rizika a strategické plánování. A především, aby byl umožněn udržitelný a životaschopný způsob fungování trhu mikroúvěrů.¹⁵

2.3 Programy Evropské územní spolupráce v období 2007-2013

Jak již bylo zmíněno, Evropská územní spolupráce funguje na meziregionální, nadnárodní a přeshraniční spolupráci a je realizována pomocí specifických operačních a síťových programů, financovaných částkou 384 mil. EUR. Těchto prostředků mohou využívat všechny regiony České republiky.

¹⁵ NOVOTNÁ, M., *Regionální politika EU*, 2007

2.3.1 Síťové operační programy

Do problematiky síťových operačních programů na programovací období 2007–2013, spadají dva programy INTERACT II a ESPON II, jež jsou určeny pro všechny členské státy EU.

INTERACT II

Síťový operační program INTERACT II, je určený pro evropské instituce a orgány, zajišťující programy evropské územní spolupráce. Hlavním cílem je zvýšit atraktivnost, kvalitu a efektivnost územní spolupráce a podpořit naplnění jednotlivých programů spolupráce. Alokace z fondů na období 2007–2013 činí 34 mil. EUR.¹⁶

ESPON II

Program představuje Monitorovací síť pro evropské územní plánování, který vznikl na základě specifických potřeb členských států EU a Evropské komise. Primárním cílem je podpora výzkumu v oblasti územního plánování a regionálního rozvoje, na základě poskytování informací, vytvoření databází, analýz a map vedoucích k harmonickému rozvoji oblastí, regionů a veškerých územních celků. Funguje zde spolupráce napříč Evropou, v rámci EU, Norska, Švýcarska, Lichtenštejnska, Islandu a kandidátských států EU. Na programovací období 2007–2013 byl vyčleněn rozpočet taktéž v částce 34 mil. EUR.¹⁷

2.3.2 Operační programy Mezuregionální a Nadnárodní spolupráce

Tyto dva operační programy vynikají společným rysem, program je společný pro všechny členské země EU i některé nečlenské země. V rámci Mezuregionální spolupráce dochází ke kooperaci s členskými státy EU a Norskem a Švýcarskem a v případě Nadnárodní spolupráce, je EU rozdělena do několika zón, kde ČR spadá do zóny Střední Evropa – sdílená spolupráce s Rakouskem, Polskem, částí Německa, Maďarskem, Slovinskem, Slovenskem, částí Itálie a s nečlenskou zemí Ukrajinou.

Operační program Mezuregionální spolupráce je založen na podpoře využívání informačních a telekomunikačních technologií, na spolupráci při financování malých a středních podniků a celkově rozvíjí a vytváří nové strategie růstu. Snahou je, aby bylo

¹⁶ FONDY, INTERACT [online], Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Programy-2004-2006/Iniciativy-Spolecenstvi/INTERACT>

¹⁷ STRUKTURALNI FONDY, ESPON [online], Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Programy-2004-2006/Iniciativy-Spolecenstvi/ESPON>

využíváno spolupráce mezi úřady a subjekty, co nejefektivněji. Z fondů EU je pro OP Meziregionální spolupráce vyčleněn rozpočet ve výši 321,3 mil. EUR.

Operační program nadnárodní spolupráce je příhodný pro regiony, zaujímající širší geografickou oblast a pro území Evropy je vytyčeno 13 oblastí. Navazuje se zde spolupráce v nejrůznějších oblastech, v rámci řešení společných problémů, vyskytujících se na společně sdíleném území, např. vytvoření nadnárodního projektu pro integrované řízení rizik souvisejících s povodněmi, spolupráce inkubátorů v regionech s upadajícím průmyslem aj.¹⁸

2.3.3 Operační programy Přeshraniční spolupráce v ČR

V operačním programu Přeshraniční spolupráce jsou vytvořeny samostatné dokumenty, spravované příslušnými řídicími orgány (v ČR Ministerstvo pro místní rozvoj). Tématem bývá společný rozvoj a zlepšení přístupu k informačním a komunikačním technologiím, výstavba a rozvoj hraniční infrastruktury a napojení pohraničí na důležité přeshraniční dopravní osy. Spolupracuje se v oblasti výzkumu a vývoje, vzdělávání, inovací a probíhá kooperace při integraci postižených osob do společnosti, posiluje se environmentální vzdělávání, dochází k ochraně a obnově památek, rozvoji cyklistických tras a stezek, hipostezek, či turistických a lyžařských stezek a tras. Zřizují se a uvádí v činnost informační centra a podporuje se přeshraniční spolupráce, v oblasti rozvoje mezilidských vztahů, společenských, kulturních a volnočasových aktivit. Veškeré tyto aktivity jsou podporovány v rámci tohoto operačního programu a následně spolufinancovány z Evropského fondu pro regionální rozvoj, jedná se především o investiční a infrastrukturální projekty. V programovacím období 2007–2013 je realizováno 5 operačních programů s dvoustrannou spoluprací, jedná se o:

- OP Přeshraniční spolupráce ČR – Bavorsko,
- OP Přeshraniční spolupráce ČR – Rakousko,
- OP Přeshraniční spolupráce ČR – Sasko,
- OP Přeshraniční spolupráce ČR – Slovensko,
- OP Přeshraniční spolupráce ČR – Polsko.¹⁹

¹⁸ STRUKTURALNI FONDY, Evropská územní spolupráce, [online], Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Programy-2007-2013/Evropska-uzemni-spoluprace>

¹⁹ STRUKTURALNI FONDY, Evropská územní spolupráce, [online], Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Programy-2007-2013/Evropska-uzemni-spoluprace>

2.3.4 Operační program přeshraniční spolupráce Česká republika – Polská republika 2007-2013

Tento operační program byl schválen Evropskou komisí 11. prosince 2007 a navazuje na Program Iniciativy Společenství Interreg IIIA Česká republika – Polská republika, probíhající v předchozím programovacím období 2000–2006. Ačkoliv je tady patrná návaznost na předchozí dokument, existují zde **specifické odlišnosti**:

- Evropská územní spolupráce se stává samostatným cílem politiky HSS,
- navýšení dostupných prostředků na částku 219,46 mil. EUR,
- zvýšení maximální hranice spolufinancování na 85%,
- minimální výše podpory z ERDF vyšší než 30 000 EUR,
- zvýšení významu přeshraniční spolupráce,
- vzájemná dvojjazyčná žádost,
- rozpočet a platby v eurech,
- nová webová žádost²⁰,
- investiční aktivity jsou akceptovány u všech prioritních os,
- následná registrace projektu po splnění přijatelnosti.

Primárním cílem je zajistit přeshraniční spolupráci a rozvoj česko-polského příhraničí, to vše v souladu s posilováním vzájemných hospodářských, společenských a kulturních vztahů. Zajistit společnou péči o přírodní bohatství, rozvíjet cestovní ruch, budovat flexibilní trh práce a věnovat se i dalším důležitým oblastem, jako je podpora spolupráce územních samospráv a dalších subjektů na obou stranách hranice. Těchto cílů může být dosaženo pouze při vzájemné spolupráci obou partnerů na úrovni společné přípravy, společného provádění, společného využívání a společného financování. V konečném důsledku je nutná pouze kooperace na principu dvou z těchto způsobů. To vše je důležité pro zajištění přínosu pro obě strany a konečného dopadu projektu. V neposlední řadě, je také významná podpora spolupráce projektových manažerů.

²⁰ *Webová žádost* – formulář projektové žádosti ve formě dvojjazyčné webové aplikace BENEFIT 7

V rámci operačního programu česko – polské přeshraniční spolupráce, mohou **žádat o podporu** kraje, obce, svazky obcí, euroregiony, organizace zřizované státem, kraji nebo obcemi, ale také nestátní neziskové organizace, hospodářské komory a další. Správu operačního programu zajišťuje v ČR Ministerstvo pro místní rozvoj a na polské straně je správa zajištěna Ministerstvem regionálního rozvoje Polské republiky.²¹

Operační program ČR - Polsko se zaměřuje na území České republiky na oblasti **kraje** Libereckého, Královéhradeckého, Pardubického, Olomouckého a Moravskoslezského. Z polské strany se jedná o **regiony** jeleniogórsko-wałbrzyského, opolského, rybnicko-jastrzębského a bielsko-bialského.

Financování probíhá alokací prostředků z Evropského fondu pro regionální rozvoj v částce 219,46 mil. EUR, na základě plnění Cíle 3 Evropské územní spolupráce, jímž je Operační program přeshraniční spolupráce ČR – Polsko součástí. Tyto zdroje, však musí být následně doplněny českými a polskými národními veřejnými rozpočty a to v částce 38,73 mil. EUR. Česká republika může využít relativně menší část finančních prostředků a to částku 103,668 mil. EUR, větší polovina připadá polské straně.

OP ČR – Polsko je rozdělen na logické celky, tedy **4 prioritní osy**, jež jsou následně konkretizovány prostřednictvím tzv. oblastí podpory, vymezující jaké typy projektů mohou být v rámci příslušné prioritní osy podpořeny. Jednotlivé osy jsou zaměřeny na:

- **Prioritní osa I.:** Posilování dostupnosti, ochrana životního prostředí a prevence rizik,
- **Prioritní osa II.:** Zlepšení podmínek pro rozvoj podnikatelského prostředí a cestovního ruchu,
- **Prioritní osa III.:** Podpora spolupráce místních společenství,
- **Prioritní osa IV.:** Technická pomoc.²²

²¹ CZ-PL, *Operační program přeshraniční spolupráce Česká republika – Polská republika 2007 – 2013* [online], Dostupné z: <http://www.cz-pl.eu/>

²² STRUKTURALNI FONDY, OP ČR – Polsko 2007 – 2013 [online], Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Programy-2007-2013/Evropska-uzemni-spoluprace/OP-CR-Polskosgwrfgwfgwfgwfbjhefj>

První, tedy **Prioritní osa I. „Posilování dostupnosti, ochrana životního prostředí a prevence rizik“** je primárně zaměřena na zlepšení atraktivity česko-polské příhraniční oblasti, prostřednictvím zlepšování stavu infrastruktury a dopravní obslužnosti, zlepšování stavu a kvality životního prostředí a zajišťování bezpečnosti v příhraniční oblasti. Oblasti podpory zahrnují tyto specifika:

- 1.1 Posilování dostupnosti,
- 1.2 Ochrana životního prostředí,
- 1.3 Prevence rizik.

Prioritní osa II. „Zlepšení podmínek pro rozvoj podnikatelského prostředí“ má stanoven hlavní cíl, jehož součástí je posílení ekonomického rozvoje česko-polské příhraniční oblasti. Osa je blíže specifikována a upevňována zvyšováním konkurenceschopnosti podniků, rozšířením nabídky cestovního ruchu a zvyšováním znalostí a vědomostí obyvatel v česko-polské příhraniční oblasti. Prioritní osa se rozděluje na konkrétní oblasti podpory:

- 2.1 Rozvoj podnikatelského prostředí,
- 2.2 Podpora rozvoje cestovního ruchu,
- 2.3 Podpora spolupráce v oblasti vzdělávání.

Rozvoj partnerské spolupráce místních komunit a institucí česko-polské příhraniční oblasti, je primárním cílem, uskutečňovaným v rámci **Prioritní osy III. „Podpora spolupráce místních společenství“**. Následně jsou splňovány tyto tři specifické cíle: posilovat přeshraniční vazby obyvatelstva a institucí poskytujících veřejné služby a stimulovat rozvoj místních společenství prostřednictvím podpory aktivit lokálních aktérů – Fondů mikroprojektů. Na základě této prioritní osy, jsou zde soustředěny tyto oblasti podpory:

- 3.1 Územní spolupráce veřejných institucí,
- 3.2 Podpora společenských, kulturních a volnočasových aktivit,
- 3.3 Fond mikroprojektů.

Posledním logickým celkem je **Prioritní osa IV. „Technická pomoc“**, jež cíleně podporuje efektivní realizaci programu česko-polské přeshraniční spolupráce a zajišťuje tak jeho účinné řízení a implementaci. Zároveň podporuje tento Program vytvářením propagačních a informačních aktivit, jako např. zajištění poradenství expertů, pořádání školení, seminářů pro potencionální žadatele, příprava a distribuce informačních materiálů, příprava analýz, průzkumů, podpora institucí, zapojených do programu, obsluha a přizpůsobení systému zpracování projektových žádostí a monitorovacího systému aj.

Aby vše fungovalo **v souladu** a naprosté harmonii, je třeba respektovat ustanovení **národních politik ve spolupráci s politikami Společenství**. V rámci národních politik je nutno navazovat na Národní rozvojový plán ČR pro období 2007-2013, Národní strategický referenční rámec ČR a Polské republiky pro toto období a také na jednotlivé Regionální operační programy. Společenství stanovuje jednotlivé strategické dokumenty, které musejí být respektovány, mezi ně můžeme zařadit Lisabonskou strategii a konkrétní Nařízení. Evropská zemědělská politika, zajišťuje koordinaci mezi podporami, jež pocházejí z různých fondů. Samozřejmě zde existuje ještě celá řada vzájemných kooperací, do níž můžeme zahrnout další programy přeshraniční spolupráce (např. Program přeshraniční spolupráce Česká republika – Slovenská republika, Polsko – Slovensko aj.), sektorové operační programy (např. Operační program Podnikání a inovace, Operační program Životní prostředí, Operační program lidské zdroje a zaměstnanost aj.).²³

Pro správné využívání OP ČR – Polsko je důležité využívat stanovené a jednotné **dokumentace**. Jedním z hlavních dokumentů je programový dodatek, jenž konkretizuje informace obsažené v Programovém dokumentu, jeho součástí jsou informace o prioritních osách a oblastech podpory, konečných příjemcích, implementačních dokumentech apod. Přílohy obsahující žádost, vzor partnerské dohody, podrobný rozpočet projektu a kritéria hodnocení jsou důležitou součástí Programového dodatku. Příručka pro žadatele, příručka pro příjemce dotace a projektová žádost, je důležitá pro přesnou přípravu a předložení žádosti a realizaci daného projektu.²⁴

²³ CZ-PL, *Programový dokument ze dne 22. dubna 2013* [online], Dostupné z: <http://www.cz-pl.eu/programovy-dokument.html>

²⁴ CZ-PL, *Dokumentace* [online], Dostupné z: <http://www.cz-pl.eu/dokumentace.html>

3 HRANICKÉ REGIONÁLNÍ ORGANIZACE

Součástí regionu Hranicko jsou tři regionální organizace, které vzájemně spolupracují na celkovém rozvoji v této oblasti. První zmíněnou agenturou je Mikroregion Hranicko, jež je svazkem obcí jednotlivých regionů. Druhou v pořadí je Rozvojové partnerství, které se soustřeďuje především na realizaci Programu LEADER a sdružuje také subjekty veřejné správy, zástupce podnikatelské sféry a neziskové organizace. Jako poslední bude představena činnost Hranické rozvojové agentury, která byla zřízena již zmiňovanými dvěma předchozími subjekty. Jejím cílem je poskytovat servisní a poradenskou činnost při realizaci jednotlivých projektů a je také významná při využívání dotačních programů. O sledování vývoje situace a realizace konkrétních projektů se stará Strategie rozvoje regionu Hranicko, tvořící základ aktivit, již uvedených třech spolupracujících organizací.²⁵

3.1 Mikroregion Hranicko

Jedná se o dobrovolný svazek obcí, založený roku 2001. Důvodem vzniku bylo vytvořit svazek, jehož cílem by bylo realizovat společné projekty a spolupracovat v oblasti podpory hospodářského a kulturního soužití jednotlivých obcí. V současnosti sdružuje celkem 21 obcí v okrese Přerov. Území mikroregionu se rozléhá na pomezích Moravské brány a Podbeskydské pahorkatiny. Je navíc nejvýchodnějším cípem okresu Přerov, a to z administrativního hlediska.²⁶

3.1.1 Informace o svazku

Jak již bylo zmíněno, do Mikroregionu Hranicko spadá **21 obcí**: město Hranice a město Potštát, městys Hustopeče nad Bečvou, obce Běloutín, Býškovice, Černotín, Dolní Těšice, Horní Těšice, Horní Újezd, Jindřichov, Klokočí, Opatovice, Partutovice, Polom, Radíkov, Skalička, Střítež nad Ludinou, Špičky, Ústí, Vsechovice a Zámrský.²⁷

Do předmětu činností svazku spadají ty činnosti, které jsou uvedeny v zakladatelských listinách. Stanovy Mikroregionu Hranicko uvádějí tyto **předměty činnosti**:

²⁵ REGION HRANICKO, Region Hranicko [online], Dostupné z: <http://www.regionhranicko.cz/>

²⁶ MIKROREGION HRANICKO, Mikroregion Hranicko [online], Dostupné z: <http://www.mikroregion-hranicko.cz/>

²⁷ REGION HRANICKO, Mikroregion Hranicko, Členské obce [online], Dostupné z: <http://www.regionhranicko.cz/mikroregion-hranicko/clenske-obce>

1. Koordinace postupu při řešení problémů týkajících se:
 - a) rozvoje samosprávy obcí,
 - b) hospodářského, sociálního a kulturního života obcí,
 - c) vztahů k orgánům státní správy a vyšších samosprávních celků.

2. Podpora a řešení problémů zejména:
 - a) zemědělského a nezemědělského podnikání,
 - b) nezaměstnanosti,
 - c) rozvoj a diversifikace nezemědělských prostorů,
 - d) společná péče o památky v mikroregionu,
 - e) využití netradičních zdrojů energie, zejména biomasy,
 - f) podpora venkovské turistiky při současném řešení dalších akcí místních programů obnovy (např. obnovy občanské vybavenosti, k péči o veřejná prostranství, zeleň a drobnou architekturu),
 - g) společná řešení sociálních služeb a zdravotní péče,
 - h) marketing venkovské turistiky, zpracování nabídkových produktů,
 - i) podpora společných řešení směřujících k vyjasnění majetkových poměrů ve vlastnictví nemovitostí v mikroregionu, společná příprava projektů pozemkových úprav,
 - j) podpora řešení dopravní obslužnosti, týkající se více obcí,
 - k) spolupráce a výměna know-how mezi partnerskými obcemi ČR a zemí EU,
 - l) zřízení studijního, koordinačního a informačního centra pro podporu řešení společenské problematiky,
 - m) vzájemná pomoc při třídění a skladování tuhého domovního odpadu, budování kompostáren a sběru, skladování a likvidace nebezpečného odpadu,
 - n) spolupráce s Regionální agenturou pro rozvoj střední Moravy Olomouc na mikroregionálních projektech.²⁸

²⁸ REGION HRANICKO, *Stanovy Mikroregionu Hranicko* [online], s. 3

Projekty

Jedním z důvodů vzniku dobrovolného svazku obcí, byla potřeba vytváření společných projektů v nejrůznějších oblastech. V červenci roku 2004 byl realizován vůbec první projekt v Mikroregionu Hranicko. Do současnosti však byla zrealizována více jak dvacítko projektů a další se připravují. Projekty se zaměřovali, jak na oblast kulturní, vzdělávací, tak i na oblast údržby zdejší krajiny v regionu. V průběhu roku 2012 byla zahájena realizace nejvíce projektů, část z nich však ukončí svou realizaci až v roce 2014:

- Dobudování Cyklostezky Bečva–Hustopeče nad Bečvou–Špičky(01/2012 - 11/2012),
- Kompostování v domácnostech (03/2012 – 05/2012),
- Pracujeme pro naše obce a vzdělávejme se (06/2012 – 03/2014),
- Život v obcích Mikroregionu Hranicko (06/2012 – 11/2012),
- Výsadba liniové zeleně obcí Mikroregionu Hranicko (08/2012 – 11/2014),
- Studijní cesta zástupců regionu Hranicko do regionu Jeseníky (10/2012 – 10/2012).²⁹

3.1.2 Právní rámec členství

Mikroregion Hranicko je dobrovolným svazkem obcí, tudíž **členství** ve svazku je zcela dobrovolné a vzniká podpisem zakladatelské smlouvy. Přístup dalšího člena do svazku umožňuje souhlas ostatních členů svazku na valné hromadě. Zároveň musí nový člen prohlásit, že přistupuje ke stanovám dobrovolného svazku obcí. Jeho povinností je také předložit souhlas zastupitelstva obce se vstupem do svazku. Může dojít k ukončení členství ze strany členské obce, přijetím písemné výpovědi, zde však běží výpovědní lhůta 3 měsíce. Následné majetkové vyrovnání musí být schváleno valnou hromadou svazku. Členství zaniká i z iniciativy valné hromady svazku, jakmile dojde k prokazatelnému porušení stanov jeho členem. Valná hromada může takto rozhodnout pouze za předpokladu, že toto rozhodnutí schválí nadpoloviční většina všech členů valné hromady svazku.

Na návrh valné hromady lze dohodou **zrušit samotné fungování svazku**. Toto rozhodnutí taktéž provází souhlas více než poloviny členů valné hromady. Na základě usnesení valné hromady podává předseda svazku návrh na výmaz, k samotnému zániku

²⁹ REGION HRANICKO. Mikroregion Hranicko, Projekty [online], Dostupné <http://www.regionhranicko.cz/mikroregion-hranicko/projekty>

dochází dnem výmazu z registrace. Likvidace majetku probíhá v souladu se stanovami a to tak, že likvidační zůstatek se rozdělí rovným dílem mezi jednotlivé členy dobrovolného svazku obcí.³⁰

Práva a povinnosti členů svazku

Každá jednotlivá obec musí respektovat práva vyplývající ze zakládající listiny, resp. stanov. Zároveň má vůči dobrovolnému svazku obcí své povinnosti.

1. Každý člen svazku má právo:
 - a) určit svého zástupce ve valné hromadě,
 - b) volit orgány svazku a navrhnout kandidaturu svého zástupce do těchto orgánů,
 - c) kontrolovat činnost svazku a uplatňovat cestou svého zástupce návrhy k činnosti svazku,
 - d) využít majetek a zařízení svazku,
 - e) na úhradu administrativních a věcních nákladů vzniklých v souvislosti k činnosti ve prospěch svazku.
2. Každý člen svazku má povinnost:
 - a) napomáhat podle svých možností činnosti svazku,
 - b) hradit členské příspěvky v souladu se společnými ustanoveními o orgánech svazku a o majetku svazku.³¹

Práva občanů členských obcí

Občanům není vyloučena možnost aktivně se účastnit na fungování dobrovolného svazku obcí.

Občané členských obcí jsou oprávněni:

- a) účastnit se jednání valné hromady, nahlížet do zápisů o jejím jednání,
- b) podávat orgánu svazku písemné návrhy,
- c) uplatnit připomínky k návrhu rozpočtu svazku a k závěrečnému účtu svazku, buď písemně nebo ve lhůtě stanovené při jejich zveřejnění nebo ústně na jednání valné hromady.³²

³⁰ REGION HRANICKO, *Stanovy Mikroregionu Hranicko* [online], s. 8, 9

³¹ REGION HRANICKO, *Stanovy Mikroregionu Hranicko* [online], s. 8

³² REGION HRANICKO, *Stanovy Mikroregionu Hranicko* [online], s. 8

3.1.3 Orgány svazku

Jelikož se jedná o dobrovolný svazek několika obcí, byly vytvořeny tyto orgány, pro správný a řádný chod svazku: valná hromada, předseda svazku, rada svazku a kontrolní komise.

Valná hromada

Nejvyšším orgánem je valná hromada, která rozhoduje o všech záležitostech svazku a je tvořena zástupci členských obcí svazku, jimiž jsou starostové nebo místostarostové. Ve valné hromadě může být však zastoupen pouze jeden povolaný z dané obce, jehož povinností je zastupovat členskou obec, prostřednictvím účasti na jednání valné hromady. Tento orgán disponuje také důležitými pravomocemi, např. schvaluje, doplňuje a mění stanovy, volí předsedu a místopředsedu svazku, kontrolní komisi a radu svazku, schvaluje výši členských příspěvků, schvaluje zprávy o činnosti svazku, schvaluje rozpočet svazku a jeho změny, schvaluje majetkové vyrovnání s obcí vystupující ze svazku, rozhoduje o nakládání s majetkem svazku a rozhoduje o zrušení svazku a rozdělení likvidačního zůstatku. Valná hromada má také povinnost scházet se minimálně 2x ročně, přitom usnesení může provádět pouze v případě, že se bude jednání účastnit nadpoloviční většina všech zástupců jednotlivých členských obcí, navazuje to na fakt, že usnesení jsou platná pouze po souhlasu nadpoloviční většiny. V konečném důsledku přichází usnesení v platnost po podpisu předsedy a místopředsedy svazku a jsou tedy pro všechny členy závazná.³³

Předseda svazku

Statutárním orgánem svazku je předseda svazku, jehož povinností je zastupovat svazek navenek. Funkční období je stanoveno na čtyři roky, 15. listopadu 2011 byl zvolen předsedou svazku Ing. Petr Pajdla, starosta obce Střítež nad Ludinou.³⁴ V případě nepřítomnosti předsedy svazku, ho zastupuje místopředseda svazku. Toto platí i v případě podepisování za svazek, kdy k názvu svazku připojí svůj podpis předseda či místopředseda svazku. Do jeho pravomocí spadá především: svolávání jednání valné hromady a následná příprava podkladů na tato jednání, zajišťování administrativní činnosti svazku, realizace běžného hospodaření svazku podle schváleného rozpočtu a včasné zajištění přezkoumání hospodaření svazku za uplynulý rok krajským úřadem nebo auditorem. Předseda se také

³³ REGION HRANICKO, *Stanovy Mikroregionu Hranicko* [online], s. 4, 5

³⁴ REGION HRANICKO, Mikroregion Hranicko, Orgány svazku [online], Dostupné z: <http://www.regionhranicko.cz/mikroregion-hranicko/o-svazku/organy-svazku>

zavazuje, že odešle oznámení o konání valné hromady členským obcím, že zajistí odeslání návrhu rozpočtu a návrhu závěrečného účtu svazku obcím, a že každoročně předloží ke schválení zprávu o činnosti svazku valné hromadě.³⁵

Rada svazku

Výkonným a koordinačním orgánem je rada svazku. Nemá povinnost se scházet pravidelně, pouze dle potřeby. V případě, že je rada pověřena rozhodováním, pro přijetí rozhodnutí je nutná nadpoloviční většina všech členů rady. Je tvořena předsedou a místopředsedou svazku a dalšími členy rady. Počet členů rady musí mít však lichý počet, možnost 7-mi až 11-ti členné rady.³⁶ Na Valné hromadě 15. listopadu 2011 bylo zvoleno toto složení rady svazku, které má funkční období čtyři roky: Ing. Petr Pajdla (předseda svazku a starosta obce Střítež n. L.), Karel Galas (místopředseda svazku a starosta města Potštát), Ing. Júlia Vozáková (starostka městyse Hustopeče n. B.), Ing. Radka Ondříášová (starostka města Hranice), Alena Veličková (starostka obce Horní Újezd), Libor Vykopal (starosta obce Ústí), Petra Kočnarová (starostka obce Skalička).³⁷

Kontrolní komise

Kontrolou hospodaření svazku je pověřena kontrolní komise, ta se schází v termínech podle plánu kontrol. V případě náhlé události, může předseda komisi svolat i mimo stanovený termín. Povinností kontrolní komise je předkládat valné hromadě zprávy o své činnosti. Kontrolní komisi volí valná hromada a tvoří ji tříčlenná skupina s funkčním obdobím na čtyři roky. V čele pak stojí předseda, který je volen členy kontrolní komise.³⁸ Na období 2011–2014, byli zvoleni tito členové: Ing. Jaroslav Šindler, Ing. Vladimír Zamazal a Ing. Jiří Andrýs.³⁹

3.1.4 Hospodaření Mikroregionu Hranicko

Majetek svazku je tvořen příspěvky členských obcí, v případě, že jsou valnou hromadou odsouhlaseny v dané výši a struktuře. Tyto příspěvky jsou následně splatné vždy k 31. 3. kalendářního roku. Do majetku svazku můžeme zahrnout také veškeré vložené a poskytnuté finanční prostředky nebo jiné hodnoty, jež svazek získá pro účel plnění předmětu

³⁵ REGION HRANICKO, *Stanovy Mikroregionu Hranicko* [online], s. 5

³⁶ REGION HRANICKO, *Stanovy Mikroregionu Hranicko* [online], s. 5, 6

³⁷ REGION HRANICKO, Mikroregion Hranicko, Orgány svazku [online], Dostupné z: <http://www.regionhranicko.cz/mikroregion-hranicko/o-svazku/organy-svazku>

³⁸ REGION HRANICKO, *Stanovy Mikroregionu Hranicko ze* [online], s. 6

³⁹ REGION HRANICKO, Mikroregion Hranicko, Orgány svazku [online], Dostupné z: <http://www.regionhranicko.cz/mikroregion-hranicko/o-svazku/organy-svazku>

činnosti vymezeného ve stanovách. Tento majetek nelze využít jinak, než pro plnění předmětu činnosti vymezeného stanovami. V souladu s předpisy schválenými valnou hromadou, se hospodaří s majetkem svazku. Finanční hospodaření a čerpání finančních prostředků se řídí schváleným rozpočtem. Ke dni vzniku, neměl dobrovolný svazek obcí žádný majetek.⁴⁰

K tomu, aby mohl svazek správně a efektivně fungovat, potřebuje dostatek zdrojů příjmů. Činnost svazku je proto financována z **finančních prostředků**, které jsou zejména tvořeny:

- a) příspěvky řádných členů svazku, budou-li valnou hromadou odsouhlaseny,
- b) dobrovolnými příspěvky členů svazku,
- c) podpůrnými prostředky a dary,
- d) příjmy z vlastních zdrojů.

Při hospodaření s finančními prostředky dochází ke konci účetního období ke ztrátě, či v lepším případě k zisku. V případě zisku musí dojít k rozdělení a v případě ztráty, naopak k jejímu uhrazení. **Zisk nebo ztráta**, se tedy rozpočítá rovným dílem mezi jednotlivé členy svazku, pokud však valná hromada nestanoví jinak.

Svazek sestavuje svůj **rozpočet** a hospodaří podle něj, pokud dojde ke sválení valnou hromadou. Rozpočet se vždy sestavuje na příslušný kalendářní rok a následné vyúčtování hospodaření se provádí do půl roku po skončení kalendářního roku. Svazek má povinnost předložit výsledek přezkoumání hospodaření krajským úřadem nebo auditorem zastupitelstvům členských obcí, po té co dojde ke schválení přezkoumání hospodaření svazků valnou hromadou. Finanční prostředky, s kterými svazek disponuje, jsou vedeny na zvláštním účtu. Povinností svazku je vést o svém hospodaření účetnictví odděleně od účetnictví členských obcí. Návrh závěrečného účtu (viz Příloha č. 3) a rozpočtu (viz Příloha č. 4) musí být vhodným způsobem a včas zveřejněn v členských obcích.⁴¹

⁴⁰ REGION HRANICKO, *Stanovy Mikroregionu Hranicko* [online], s. 6

⁴¹ REGION HRANICKO, *Stanovy Mikroregionu Hranicko* [online], s. 6, 7

3.2 Rozvojové partnerství Regionu Hranicko

Další agenturou, která v regionu Hranicko působí, je nezisková organizace typu místní akční skupina (MAS), sdružující podnikatelské subjekty, neziskové organizace, místní samosprávy a spolky v tomto regionu. Původně byla v roce 2005 vytvořena jako neformální sdružení několika regionálně činných institucí, jednajících v zájmu prospěšného rozvoje regionu. Následující rok však již získala právní subjektivitu a stala se občanským sdružením.

3.2.1 Informace o sdružení

Jak již bylo uvedeno, Rozvojové partnerství Regionu Hranicko je organizací typu MAS, která provádí svou činnost na území správního obvodu ORP Hranice, do níž spadají tyto obce: Běloutín, Býškovice, Černotín, Dolní Těšice, Horní Těšice, Horní Újezd, Hrabůvka, Hranice, Hustopeče nad Bečvou, Jindřichov, Klokočí, Malhotice, Milenov, Milotice nad Bečvou, Olšovec, Opatovice, Paršovice, Partutovice, Polom, Potštát, Provodovice, Rakov, Radíkov, Rouské, Skalička, Střítež nad Ludinou, Špičky, Teplice nad Bečvou, Ústí, Vsechovice a Zámrský. **Předmětem činnosti** organizace je sdružovat podnikatele, spolky, místní samosprávy, fyzické osoby a zemědělce, jejichž záměrem je přispívat svými aktivitami a projekty k naplňování principů udržitelného rozvoje, uvedeném ve Strategii rozvoje Regionu Hranicko. Tato strategie stanovuje prioritní oblasti, do kterých se soustřeďuje realizace jednotlivých projektů v letech 2007–2013. Toto má velmi efektivní vliv na celkový rozvoj, díky trvalému úsilí a přínosným nápadům. K tomu, aby bylo dosaženo hlavního cíle, se využívá realizace Strategického plánu LEADER „Měníme Hranicko“, v kombinaci s prostředky Evropské Unie a státního rozpočtu ČR dává prostor k realizaci a poskytuje finanční podporu rozvojovým projektům na Hranicku. V Rozvojovém partnerství zároveň **spolupracují lidé**, pracující v nejrůznějších oborech a institucích soukromého i veřejného sektoru. Mezi jednotlivými účastníky dochází k výměně informací a zkušeností trvalého charakteru, podporuje to přirozené vzdělávání prostřednictvím komunikace, zvyšování znalosti o regionu v oblastech projektového řízení a financování projektů.⁴²

Hlavním cílem Rozvojového partnerství, je podporování členů i ostatních organizací regionu, při realizaci jednotlivých projektů a provádění aktivit v souladu s trvale udržitelným rozvojem celého regionu a při maximálním využití potenciálu místních lidských a přírodních

⁴² REGION HRANICKO, Rozvojové partnerství Regionu Hranicko, Předmět činnosti [online], Dostupné z: <http://www.regionhranicko.cz/rozvojove-partnerstvi-regionu-hranicko/o-sdruzeni/predmet-cinnosti>.

zdrojů. Mezi dílčí cíle můžeme zařadit naplňování principu partnerství (intenzivní spolupráce mezi státní správou a samosprávou, podnikatelskými a dalšími subjekty), podporu rozvoje občanských iniciativ na místní a regionální úrovni (ochrana přírody a krajiny, kulturního bohatství a zdraví obyvatel), zvýšení ekonomické prosperity a kvality života v tomto území (podpora malého a středního podnikání, bydlení, školství, rozvoje veřejného dopravy, turistického ruchu aj.). Všechny tyto cíle jsou naplňovány na základě principů iniciativy EU LEADER, specifikovaných v Oznámení Evropské komise členským státům, která stanoví zásady pro iniciativu Společenství pro rozvoj venkova, a prostřednictvím realizace Strategie rozvoje regionu Hranicko a cílů v ní vytyčených. Rozvojové partnerství se snaží svých cílů dosáhnout několika prostředky, např. realizací již zmíněných dotačních programů LEADER, plněním úkolů stanovených ve Strategii rozvoje regionu Hranicko, realizací společných projektů s obdobnými českými i zahraničními organizacemi, realizací modelových projektů, poradenskou a informační službou aj.⁴³

Vzhledem ke skutečnostem, že se jedná o občanské sdružení, **členem** se může stát každá fyzická osoba starší 18 let, či právnická osoba, po předložení potvrzení písemného pověření statutárního orgánu. Budoucí člen přitom musí souhlasit se stanovami a bydlet či mít sídlo v oblasti působení, tj. region Hranicko. Rozhodnutím valné hromady se stává kandidát právoplatným členem, poté je povinen zaplatit členský příspěvek za daný kalendářní rok. Zánik členství ve sdružení, může nastat ve čtyřech situacích: v případě, že člen písemným oznámením požádá o zrušení členství, v případě úmrtí či zániku právní subjektivity člena, v případě, že valná hromada vyloučí člena z důvodu hrubého či opětovného porušení stanov, v případě zrušení sdružení a v poslední řadě nesplacením schváleného členského příspěvku do konce kalendářního roku. Každý člen, vstupem do sdružení, nabývá svých **práv a povinností**, které by měl respektovat.

1. Každý člen má právo:

- a) účastnit se akcí pořádaných sdružením,
- b) předkládat podněty a návrhy orgánům sdružení,
- c) účastnit se jednání orgánů sdružení,
- d) volit a být volen do orgánů sdružení.

⁴³ REGION HRANICKO, *Stanovy občanského sdružení Rozvojové partnerství Regionu Hranicko* [online], s. 1

2. Každý člen je povinen:

- a) dodržovat zejména stanovy sdružení a další prováděcí dokumenty schválené valnou hromadou,
- b) platit valnou hromadou schválené příspěvky,
- c) účastnit se jednání těch orgánů, jejichž je členem, v případě absence se řádně předem omluvit,
- d) zapojovat se do aktivit spojených s naplňováním cílů sdružení.⁴⁴

Místní akční skupina sdružuje více než 40 členů, jako jsou např. Aeroklub Hranice, Dobrovolný svazek obcí mikroregionu Záhoran, Mikroregion Hranicko, Tělocvičná jednota SOKOL Hranice, Zemědělské družstvo Partutovice, Občanské sdružení Centrum aktivního odpočinku – Jezdecká společnost JUKO, Golf Club Radíkov, obec Bělotín, obec Rouské, Městys Hustopeče nad Bečvou, zemědělec Zdeněk Vahala, zemědělec Petr Kopča, podnikatelka Blanka Hlaváčková, podnikatel Ing. Jan Petřík a další.⁴⁵

Na základě respektování platných právních předpisů a zásad hospodaření stanovených vnitřními předpisy, **hospodaří** sdružení se svým movitým a nemovitým majetkem. Tento majetek tvoří dary a příspěvky fyzických a právnických osob, členské příspěvky, granty a dotace, příspěvky z veřejných rozpočtů aj. Zakládající členové nemají žádnou povinnost vkládat do sdružení jakýkoliv majetek. V rámci schváleného rozpočtu valnou hromadou sdružení efektivně a zodpovědně nakládá se svým majetkem. Avšak právo spravovat finanční prostředky a provádět jakoukoliv manipulaci s nimi má pouze předseda, či jím jmenovitě písemně pověřené osoby podle zásad hospodaření.⁴⁶

Na základě stanovených cílů vytváří Rozvojové Partnerství Regionu Hranicko vzájemné **projekty spolupráce**. Od roku 2010 bylo realizováno šest projektů. Nejnovější projekt s názvem „Za poznáním a odkazem předků II.“, se zaměřil především na kulturní využití a prosperitu zdejšího regionu. Předcházející projekty byly zaměřeny na česko-polskou spolupráci, na zmapování nevyužitých prostor, ale i na sportovní využití v daném regionu.⁴⁷

⁴⁴ REGION HRANICKO, *Stanovy občanského sdružení Rozvojové partnerství Regionu Hranicko* [online], s. 2

⁴⁵ REGION HRANICKO, Rozvojové partnerství Regionu Hranicko, Členové [online], Dostupné z: <http://www.regionhranicko.cz/rozvojove-partnerstvi-regionu-hranicko/o-sdruzeni/clenove>.

⁴⁶ REGION HRANICKO, *Stanovy občanského sdružení Rozvojové partnerství Regionu Hranicko* [online], s. 5

⁴⁷ REGION HRANICKO, Rozvojové partnerství Regionu Hranicko, Projekty Spolupráce [online], Dostupné z: <http://www.regionhranicko.cz/rozvojove-partnerstvi-regionu-hranicko/projekty-spoluprace>

V červnu roku 2007 došlo k navázání spolupráce pod názvem Partnerství MAS „Podejme si ruce“, mezi MAS Český Západ – Místní partnerství, MAS Kyjovské Slovácko v pohybu a MAS Mikroregionu Frýdlantsko. Tato kooperace byla vytvořena pro spolupráci čtyř regionů, při rozvoji venkovských oblastí metodou LEADER. Jako hlavní cíl si stanovili především: podporu místních zemědělských a turistických produktů, propagaci místních tradičních výrobků, značení a budování turistických tras, kulturní výměnu a rozvoj tradic aj.⁴⁸

3.2.2 Orgány sdružení

Orgány Rozvojového Partnerství mají specifickou strukturu. Jednotlivé orgány jsou spolu úzce provázány, zároveň zde figurují i totožné osoby ve více orgánech, avšak v některých je to naopak vyloučeno.

Valná hromada

Členem valné hromady se automaticky stává každý přistoupivší člen sdružení. Valná hromada se tak stává nejvyšším orgánem sdružení. V případě, že se nemůže na poradě účastnit právoplatný člen, může být případně zastoupen i jinou povolanou osobou. Zasedání valné hromady se koná minimálně jednou do roka a svolává ho Výbor partnerství. K usnesení závěrů může dojít pouze v případě, že je účastněna více než polovina všech členů. Povinností valné hromady je rozhodovat o nejdůležitějších otázkách sdružení tím, že přijímá základní programové dokumenty sdružení a kontroluje jejich plnění, schvaluje plán činností sdružení na nadcházející období, schvaluje zprávu o činnosti sdružení a zprávu kontrolní komise, schvaluje roční rozpočet a roční účetní uzávěrku sdružení, ze svých členů volí Výbor partnerství a Kontrolní komisi aj. Existuje zde však i možnost delegování dílčích povinností, úkolů či pravomocí na jiné orgány sdružení.⁴⁹

Výbor partnerství

Valná hromada volí výkonný orgán sdružení, tj. Výbor partnerství, jež čítá devět až patnáct členů. Do pole působnosti výboru spadá, svolávání Valné hromady, sestavování návrhu rozpočtu a návrhu roční účetní uzávěrky sdružení, zpracování zpráv o činnosti sdružení, zřizování komisí, výklad stanov sdružení aj. Schůze probíhá dle potřeby, nejméně však třikrát do roka, při níž se může platně vyjádřit verdikt pouze v přítomnosti nadpoloviční

⁴⁸ REGION HRANICKO, Rozvojové partnerství Regionu Hranicko, Partnerství MAS „Podejme si ruce“ [online], Dostupné z: <http://www.regionhranicko.cz/rozvojove-partnerstvi-regionu-hranicko/projekty-spoluprace/partnerstvi-mas-podejme-si-ruce>

⁴⁹ REGION HRANICKO, *Stanovy občanského sdružení Rozvojové partnerství Regionu Hranicko* [online], s. 3

většiny. Členové výboru mají tříletý mandát, který může být prodloužen opakovaným zvolením.⁵⁰ V současnosti (volby 16. 11. 2010) čítá Výbor partnerství 13 členů, jmenovitě: Černá Jana (TJ SPV Střítež n. L.), Hradil Arnošt (soukromý zemědělec, Provodovice), Jurášková Ludmila (farma JUKO, Rouské), Kočnarová Petra (obec Skalička), Konečný Filip (TJ Skiklub Hranice), Krbálová Pavla (Mikroregion Záhoran), Lév Zdeněk (Mikroregion Hranicko), Maršálek František (ZD Partutovice), Skácel Vojtěch (fyzická osoba, Rakov), Stržíňková Miluše (obec Rouské), Veličková Alena (SDH Horní Újezd), Voldán Josef (obec Malhotice), Vykopal Libor (obec Ústí).⁵¹

Předseda a místopředseda

Předseda spolu s místopředsedou jsou voleni Valnou hromadou a z titulu své funkce se automaticky stávají členy Výboru partnerství. V rámci svého jednání a chování zastupují sdružení navenek. Předseda se stává navíc statutárním orgánem sdružení a spolu s Výborem partnerství provádí jménem sdružení právní úkony. Zároveň tak i kontroluje činnost Manažera sdružení a plnění úkolů jemu určených. Místopředseda se těchto veškerých povinností ujímá v případě nepřítomnosti či nemoci předsedy.⁵² Na Valné hromadě 16. listopadu 2010 byl zvolen předsedou Vojtěch Skácel a jeho místopředsedou se stal Ing. Filip Konečný.⁵³

Manažer sdružení

Tuto funkci může vykonávat jak fyzická tak i právnická osoba, po jmenování Výborem partnerství. Manažer sdružení je povinen vůči sdružení zajišťovat: každodenní implementaci Strategie rozvoje Regionu Hranicko a Strategického plánu LEADER, sledování a vyhodnocování postupu realizace zmiňovaných programů a projektů, komunikaci mezi Výborem partnerství a veřejností, spolupráci s dalšími tuzemskými i zahraničními subjekty. Stejná povinnost mu vyplývá i vůči veřejnosti, musí zajišťovat: srozumitelné informování veřejnosti o činnostech sdružení, maximální zapojení místních subjektů do realizace strategie sdružení, vyhledávání inovativních projektů, soulad předkládaných projektů se stanovami a strategií sdružení. A zároveň je pověřen provádět nezbytné administrativní činnosti.⁵⁴

⁵⁰ REGION HRANICKO, *Stanovy občanského sdružení Rozvojové partnerství Regionu Hranicko* [online], s. 3,4

⁵¹ REGION HRANICKO, *Rozvojové partnerství Regionu Hranicko, Orgány sdružení* [online], Dostupné z: <http://www.regionhranicko.cz/rozvojove-partnerstvi-regionu-hranicko/o-sdruzeni/organy-sdruzeni>

⁵² REGION HRANICKO, *Stanovy občanského sdružení Rozvojové partnerství Regionu Hranicko* [online], s. 4

⁵³ REGION HRANICKO, *Rozvojové partnerství Regionu Hranicko, Orgány sdružení* [online], Dostupné z: <http://www.regionhranicko.cz/rozvojove-partnerstvi-regionu-hranicko/o-sdruzeni/organy-sdruzeni>

⁵⁴ REGION HRANICKO, *Stanovy občanského sdružení Rozvojové partnerství Regionu Hranicko* [online], s. 4

Finanční manažerkou je od roku 2010 Lucie Machová a Mgr. František Kopecký se stal v červnu roku 2008 manažerem místní akční skupiny.⁵⁵

Kontrolní komise

Člen kontrolní komise má právo nahlížet do veškerých písemností sdružení. Je v rozporu, aby člen komise byl zároveň členem Výboru partnerství, či byl zaměstnancem sdružení. Hlavním cílem komise je sledovat a kontrolovat veškeré činnosti sdružení (hospodaření, účelné vynakládání prostředků aj.), hodnotit projekty a programy realizované sdružením, překládat zprávy o kontrole Valné hromadě (minimálně jedenkrát ročně), projednávat stížnosti od členů sdružení.⁵⁶ Členy kontrolní komise se stali 16. prosince 2010: Vomáčka Václav (městys Hustopeče nad Bečvou), Wildner Miroslav (fyzická osoba, Hranice) a Černý Pavel (Hranicko a. s., Střítež n. L.).⁵⁷

Programový výbor

Jedná se o speciální devíti členný orgán zaměřený na přípravu realizace jednotlivých Strategických plánů LEADER v období 2007–2013. Dohlíží především na soulad implementačního programu LEADER s pravidly Ministerstva zemědělství ČR a se Strategickým plánem LEADER, zároveň schvaluje aktualizace tohoto plánu a monitoruje jeho průběh. Programový výbor může navrhnout opatření, která vedou ke zvýšení efektivity využití finančních prostředků, ale při své činnosti se však musí řídit Statutem Programového výboru.⁵⁸ Programový výbor pracuje od 16. 11. 2010 v tomto seskupení: Hradil Arnošt (soukromý zemědělec, Provodovice), Juránová Ludmila (farma JUKO, Rouské), Kopecký František (fyzická osoba, Hustopeče n. B.), Maršálek František (ZD Partutovice), Stržínková Miluše (obec Rouské), Světlíková Jana (Ochránci Záhorské přírody a vod Býškovice), Šnajdárek Oldřich (soukromý zemědělec, Klokoči), Veličková Alena (SDH Horní Újezd), a Vykopal Libor (obec Ústí).⁵⁹

⁵⁵ REGION HRANICKO, Rozvojové partnerství Regionu Hranicko, Orgány sdružení [online], Dostupné z: <http://www.regionhranicko.cz/rozvojove-partnerstvi-regionu-hranicko/o-sdruzeni/organy-sdruzeni>

⁵⁶ REGION HRANICKO, *Stanovy občanského sdružení Rozvojové partnerství Regionu Hranicko* [online], s. 5

⁵⁷ REGION HRANICKO, Rozvojové partnerství Regionu Hranicko, Orgány sdružení [online], Dostupné z: <http://www.regionhranicko.cz/rozvojove-partnerstvi-regionu-hranicko/o-sdruzeni/organy-sdruzeni>

⁵⁸ REGION HRANICKO, *Stanovy občanského sdružení Rozvojové partnerství Regionu Hranicko* [online], s. 5

⁵⁹ REGION HRANICKO, Rozvojové partnerství Regionu Hranicko, Orgány sdružení [online], Dostupné z: <http://www.regionhranicko.cz/rozvojove-partnerstvi-regionu-hranicko/o-sdruzeni/organy-sdruzeni>

Výběrová komise

Tato speciální komise je pověřena hodnotit registrované žádosti o podporu v rámci realizace Strategického plánu LEADER. Hodnotí tak na základě preferenčních kritérií a podle určení pořadí projektů. V rámci plnění své funkce, však musí respektovat názory a doporučení poradních skupin MAS (poradní skupina zemědělství, cestovní ruch, mládež a ženy aj.). Zároveň má však povinnost řídit se Statutem Výběrové komise.⁶⁰ Těchto 13 členů komise bylo zvoleno na Valné hromadě 15. 12. 2011: Pavelková Marta (Společnost Patriot o. s.), Konečný Filip (TJ Skiklub Hranice), Krbálová Pavla (Mikroregion Záhoran), Mikuš Radovan (fyzická osoba, Vsechovice), Fibich Ivan (obec Běloutín), Lév Zdeněk (Mikroregion Hranicko), Skácel Vojtěch (fyzická osoba, Rakov), Voldán Josef (obec Malhotice), Zaremba Petr (COOP Hranice), Šindler Jaroslav (obec Partutovice), Kopča Petr (lesní hospodář, Skalička) a Hlaváčová Blanka (Penzion Ostravanka, Teplice n. B.).⁶¹

3.2.3 Program LEADER „Měníme Hranicko“

MAS Rozvojové partnerství Regionu Hranicko se stalo realizátorem dotačního programu určeného pro rozvoj Hranicka v letech 2007–2013. Samotná zkratka LEADER vymezuje zaměření programu, v překladu znamená „Propojení aktivit pro rozvoj venkovské ekonomiky“. Evropská unie schválila 4 iniciativy, do kterých spadá iniciativa LEADER, jejíž filozofie je založena na tom, podporovat co nejvíce místních společenství v řešení jejich problémů.

Základními cíly iniciativy jsou:

- a) zlepšení kvality života ve venkovských oblastech,
- b) posílení místního ekonomického prostředí a zhodnocení místní produkce,
- c) šetrné zhodnocení přírodních a kulturních zdrojů,
- d) zavádění inovací a nových technologií na venkov,
- e) posílení venkovské komunity a spolupráce.

Aby se těchto cílů mohlo dosáhnout, je třeba využít principů LEADER. K těm primárním patří metoda „zdola – nahoru“ (téměř vše je utvářeno v lokální, nejpovolanější sféře), územní příslušnost strategie (území musí být soudržné a dostatečně velké), místní partnerství

⁶⁰ REGION HRANICKO, *Stanovy občanského sdružení Rozvojové partnerství Regionu Hranicko* [online], s. 5

⁶¹ REGION HRANICKO, *Rozvojové partnerství Regionu Hranicko, Orgány sdružení* [online], Dostupné z: <http://www.regionhranicko.cz/rozvojove-partnerstvi-regionu-hranicko/o-sdruzeni/organy-sdruzeni>

soukromého a veřejného sektoru (integrované a vícesektorové akce, budování sítí). Princip LEADER efektivněji využívá specifické rysy jednotlivých regionů a omezuje administrativní a direktivní přístup k těmto regionům. Není lehké dosáhnout stanovených cílů a zavést správně principy LEADER, proto EU od roku 2000 vyhlašuje podpůrné programy, kdy v současnosti je to Program LEADER 2007–2013. Program zcela usnadňuje implementaci do venkovských oblastí a zajišťuje tak, že se bude principů LEADER využívat i po skončení projektu, bez další nutnosti finančních prostředků. Pro efektivní zajištění dopadů principů a cílů podpory, má Program LEADER prostřednictvím EU stanovená svá specifika. Pouze MAS může přisun dotací nejefektivněji využít a alokovat, protože je aktérem, který přesně dokáže odhalit přednosti, potřeby a hrozby daného regionu. Místní akční skupina však musí mít právní statut (občanské sdružení, obecně prospěšná společnost, zájmové sdružení právnických osob) a působit v regionu jako jediná. Organizační struktura musí být vyrovnaná poměrem zástupců veřejného a soukromého sektoru.⁶²

V ČR je program LEADER 2007–2013 součástí Programu rozvoje venkova ČR na období 2007–2013, spravované Ministerstvem zemědělství ČR. MAS musí respektovat zásady, ale má také právo si sama stanovit oblasti, kam bude pomoc směřovat. MAS proto vytváří na celé šestileté období trvání programu tzv. Strategický plán LEADER, ve kterém vybere venkovské oblasti, které nejsou v rozporu s přijímáním pomoci. Pro Hranicko je to strategický plán LEADER „Měníme Hranicko“. Plán je strategickým dokumentem popisujícím směr, nástroje a cíle rozvoje regionu, díky úspěšné žádosti o realizaci mohlo Rozvojové partnerství vyhlásit pro období 2008–2013 Program LEADER „Měníme Hranicko“. Každý rok dochází na základě výzev k předkládání Žádostí o dotaci na realizaci projektů, v rámci opatření IV.1.2. „Realizace místní rozvojové strategie“ Programu rozvoje venkova ČR, týkající se tohoto dotačního programu. MAS zde splňuje spíše kritérium prostředníka a čerpání dotací zprostředkovává, tím, že nejlépe ví, které projekty přispějí k naplnění strategických cílů. Až 85% celé alokace míří k nejrozličnějším úspěšným žadatelům z tohoto regionu, přitom nemusí být v žádném vztahu k MAS. Zbýlých 15% využije MAS pro svou potřebu na zlepšení řízení a administraci programu, na vzdělávání svých členů a široké veřejnosti, či na propagaci svou nebo podpořených projektů.⁶³

⁶² REGION HRANICKO, Rozvojové partnerství Regionu Hranicko, Co je LEADER [online], Dostupné z: <http://www.regionhranicko.cz/rozvojove-partnerstvi-regionu-hranicko/leader/co-je-leader>

⁶³ REGION HRANICKO, Rozvojové partnerství Regionu Hranicko, Co je LEADER [online], Dostupné z: <http://www.regionhranicko.cz/rozvojove-partnerstvi-regionu-hranicko/leader/co-je-leader>

3.3 Hranická rozvojová agentura

Hranická rozvojová agentura byla založena jako zájmové sdružení právnických osob se záměrem poskytovat služby při přípravě a realizaci projektů. Tento stabilní servis služeb je přínosný pro ty zájemce, kteří chtějí využít pro své projekty zdrojů, jak z tuzemských dotačních programů, tak z programů Evropské unie. V rámci funkcí této agentury je zajištěn destinační management, rozvíjející cestovní ruch a spolupracující s podnikateli a ostatními organizacemi při rozvoji turistické nabídky v regionu Hranicko. Největší důraz je však kladen na rozšíření činnosti malého a středního podnikání a poskytování podpory daným zájemcům ve fázi přípravy, realizace a financování projektu, na základě konkrétních vzdělávacích programů, jež prohlubují jejich znalosti a dovednosti v této sféře.

3.3.1 Informace o agentuře

Zakládajícími členy byli v druhé polovině roku 2007 Mikroregion Hranicko a Rozvojové partnerství Regionu Hranicko. **Předmětem činnosti** sdružení je především vykonávat funkci výkonného a servisního orgánu, při realizaci Strategie rozvoje regionu Hranicko. Poskytováním služeb a realizací projektů, podporovat zlepšování kvality života a udržitelný rozvoj regionu Hranicko. Jak již bylo zmíněno, tak i zajišťovat destinační management rozvoje cestovního ruchu. Podporovat vzájemnou spolupráci obcí, podnikatelů, zemědělců, spolků a dalších subjektů v rámci přípravy a realizace projektů a pomáhat jim s přípravou žádostí a realizací projektů financovaných z tuzemských či evropských dotačních programů. Agentura sama však může také inicializovat, připravovat a realizovat projekty v rámci meziregionální a mezinárodní spolupráce. V neposlední řadě napomáhá při zajišťování udržitelného rozvoje v regionu, prováděním výzkumů či analýz z oblasti sociologické a ekonomické. Dochází zde však i ke spolupráci s ostatními obcemi či regiony, jak zahraničními tak českými, jež napomáhá předáváním zkušeností a poznatků příkladů dobré praxe.⁶⁴

Zakládajícím členům sdružení vzniká **členství** uzavřením zakladatelské smlouvy a akceptováním stanov poté, co správní rada schválí písemnou žádost člena. V opačném případě členství zaniká na základě dohody, výpovědi, vyloučení či zániku člena, nebo samotném zániku sdružení (den výmazu z registru sdružení – na základě rozhodnutí správní rady nebo

⁶⁴ REGION HRANICKO, *Stanovy zájmového sdružení právnických osob – „Hranické rozvojové agentury, z. s.“ ze dne 25. března 2013* [online], s. 1

rozhodnutím příslušného soudního orgánu). Z členství vyplývají práva a povinnosti, které musí jednotlivé subjekty respektovat.

1. Člen sdružení má právo zejména:

- a) účastnit se prostřednictvím svých zástupců zasedání správní rady,
- b) využívat know-how získané činností sdružení,
- c) podílet se na jmenování orgánů sdružení,
- d) nahlížet do dokladů sdružení a kontrolovat obsažené údaje.

2. Člen sdružení je povinen zejména:

- a) napomáhat podle svých možností uskutečnění cílů a úkolů sdružení vymezených ve stanovách a vyplývajících z rozhodnutí správní rady,
- b) prostřednictvím svých zástupců se aktivně podílet na práci sdružení,
- c) chránit dobré jméno sdružení,
- d) platit členské příspěvky ve stanovené výši,
- e) v případě ukončení členství vypořádat své závazky vůči sdružení.⁶⁵

Ve spolupráci s Hranickou rozvojovou agenturou byly od roku 2011 realizovány 4 **projekty**. Vůbec prvním počinem se stal projekt s názvem Hipostezka na Potštátsku, který měl za cíl vybudovat značenou hipostezku na tomto území, zahrnující odpočívky, informační tabule s mapou a úvaziště pro koně. Využití a podpory potenciálu v oblasti cykloturistiky se věnoval druhý projekt Rozvoj cyklotras a cyklostezek v regionu Hranicko. Jedním z významných projektů se stal projekt MORAVSKÁ BRÁNA regionální produkt®, který zavedl jednotný systém certifikace regionálních výrobků a uvedl v platnost tuto značku, garantující místní původ výrobku s vazbou na oblast Moravské brány, ale také garantující vůbec jeho kvalitu a šetrnost k životnímu prostředí. Všechny tři zmiňované projekty byly zahájeny v roce 2011, prozatím poslední projekt podporovaný sdružením v roce 2012 je nazván Strategie rozvoje regionu Hranicko 2014-2020.⁶⁶

Hranická rozvojová agentura **hospodaří** se svým majetkem a za závazky odpovídá celým svým majetkem. Obchodním majetkem se stává veškerý majetek sdružení získaný

⁶⁵ REGION HRANICKO, *Stanovy zájmového sdružení právnických osob – „Hranické rozvojové agentury, z. s.“ ze dne 25. března 2013* [online], s. 6, 7

⁶⁶ REGION HRANICKO, Hranická rozvojová agentura, Projekty [online], Dostupné z: <http://www.regionhranicko.cz/hranicka-rozvojova-agentura/projekty>

v průběhu činnosti, zahrnující finanční prostředky získané vlastní činností, fondy, granty, dotace, podpůrné prostředky a dary, příspěvky členů sdružení, movitý a nemovitý majetek, práva a jiné penězi ocenitelné hodnoty. Sdružení pak následně hospodaří na základě ročního rozpočtu, schváleném správní radou. Nese také povinnost vytvářet rezervní fond, který se doplňuje z čistého zisku, na základě rozhodnutí správní rady.⁶⁷

Stanovy sdružení blíže upravují organizační strukturu Hranické rozvojové agentury. Mezi **orgány sdružení** patří: správní rada, ředitel a dozorčí rada. Nejvyšším orgánem složeným ze 7-mi členné skupiny zastupitelů je **správní rada**. Členové sdružení jmenovali na tříleté období tyto členy správní rady, čtyři zastoupené Mikroregionem Hranicko: (Ing. Petra Pajdlu (obec Střítež n. L.), Libora Vykopala (obec Ústí), Radovana Mikuše (obec Všechnovice), Ing. Radku Ondříšovou (město Hranice) a tři členy zastoupené MAS Rozvojovým partnerstvím: Janu Černou (TJ Sokol Střítež n. L.), Vojtěcha Skácela (obec Rakov), Ing. Filipa Konečného, MBA (Ski klub Hranice, o.s.). Tito členové mají následně povinnost jmenovat a odvolávat ředitele, věnovat se otázkám členství, jak přijetí člena, tak i vyloučení současného člena. Rozhodovat o majetkových poměrech a především starat se o správné a efektivní hospodaření sdružení a v návaznosti na to rozhodovat o rozdělení zisku nebo ztráty. Do funkce **ředitele** byla dne 1. 4. 2011 jmenována Michaela Škrobánková, jež je statutárním orgánem sdružení, který řídí činnost sdružení a jedná jeho jménem navenek. Mezi jeho hlavní oblasti působnosti patří především obchodní vedení sdružení, zajištění řádného vedení účetnictví, realizace koncepce sdružení aj. Kontrolním orgánem je **dozorčí rada**, jmenovaná správní radou, ve složení dvou zástupců z Mikroregionu Hranicko: Jiřího Andryse (obec Černotín) a Oldřicha Šnajdárka (obec Klokočí) a jednoho zástupce z MAS Rozvojového partnerství: Jaroslava Jiříčka (Golf club Radíkov). Dozorčí rada provádí kontrolní činnost, v rámci které dohlíží na činnost ředitele, podává zprávy správní radě, přezkoumává účetní závěrku a návrh na rozdělení zisku nebo úhrady ztráty. V rámci Hranické rozvojové agentury však funguje i důležitý **tým pracovníků**: ředitelka Michaela Škrobánková, projektová manažerka Ing. Marcela Tomášová, projektové asistentky Ing. Pavla Vaculová a Bc. Olga Vilímková a externí pracovník Ladislav Ptáček.^{68, 69}

⁶⁷ REGION HRANICKO, *Stanovy zájmového sdružení právnických osob – „Hranické rozvojové agentury*, z. s. “ ze dne 25. března 2013 [online], s. 7, 8

⁶⁸ REGION HRANICKO, *Stanovy zájmového sdružení právnických osob – „Hranické rozvojové agentury*, z. s. “ ze dne 25. března 2013 [online], s. 1, 2, 3, 4, 5

⁶⁹ REGION HRANICKO, Hranická rozvojová agentura, [online], Dostupné z: <http://www.regionhranicko.cz/hranicka-rozvojova-agentura/o-agenture/organy-sdruzeni>

3.3.2 Poskytované služby

Sdružení nabízí svou spolupráci v oblasti zajištění financování z dotací obcím, podnikatelům, neziskovým organizacím, mikroregionům či fyzickým osobám, které přicházejí se zajímavým nápadem (záměrem), popřípadě chtějí investovat. Zájemcům je poskytována celá řada služeb, týkajících se ujasnění dotačních pravidel a administrativy, vedoucí k získání dotace, ale také především k úspěšné realizaci projektu. Potencionální klient vyplní interní on-line formulář projektového námětu, ve kterém uvede základní informace, na jejichž základě proběhne nezávazná bezplatná konzultace, připravená na míru přímo pro daný subjekt. Je zde však i možnost, přímo kontaktovat agenturu a informace jí bezprostředně sdělit. Na základě Grantového kalendáře získají zájemci přehled o probíhajících dotačních programech.⁷⁰

Prostřednictvím **dotačního poradenství**, které zahrnuje kompletní přípravu čerpání dotací, je zajištěna předpokládaná úspěšnost projektu. Správný projekt by měl vycházet z odpovídající strategie přípravy, z funkční spolupráce s žadatelem a poskytovatel dotace a z dostatku kvalitních podkladů. Prvopočátkem získání a správného využití dotace je monitoring vhodných dotačních příležitostí, hodnocení šancí na obdržení podpory, zvolení vhodné strategie přípravy, průběžná konzultace s žadatelem a poskytovatel dotace a ukončením je samotné zpracování žádosti o dotaci a povinných příloh. V případě, že je žadatel úspěšný a dotaci získá, nastává fáze realizace, kdy může danou dotaci naplno využít, ne vždy je však daný žadatel odborníkem v oblasti dotačních programů.

Aby nedocházelo ke zbytečným ztrátám v podobě krácení dotací, či jejímu úplnému odejmutí, může klient využít **dotačního managementu**, který zajišťuje hladký průběh realizace. V rámci této služby je možnost zadávání veřejných zakázek, sledování způsobilosti výdajů, podávání změnových hlášení, zpracování žádosti o platbu, zastupování žadatele vůči orgánům spravujícím dotační programy.

Pro ty regiony, či obce, které chtějí využít turistických programů na míru, je zřízena služba **management cestovního ruchu**. Rozvoj tohoto odvětví si vyžaduje důkladnou průpravu, závisející na úzké spolupráci mezi jednotlivými poskytovateli, na nabídce nových turistických programů či kvalitních marketingových opatřeních. Hlavním cílem je především dosáhnout požadovaných výsledků, jež odrážejí zvyšující se zájem turistů a především vyšší odbyt místních služeb.

⁷⁰ REGION HRANICKO, Hranická rozvojová agentura, Služby [online], Dostupné z: <http://www.regionhranicko.cz/hranicka-rozvojova-agentura/sluzby>

V rámci jednotlivých obcí a regionů dochází ke vzájemné spolupráci, která může být podpořena službou **rozvoje regionů**. Agentura zpracuje či aktualizuje daný strategický plán rozvoje obce nebo regionu na základě představ žadatele, zpracované analýzy výchozího stavu, SWOT analýzy a akčního plánu a na základě stanovení základních priorit a opatření. Po zpracování plánu následuje servis, v němž agentura vytipuje vhodné dotační příležitosti a připraví projekt.

Na základě přípravy a realizace výběrových řízení, je možnost využití **zadávání veřejných zakázek**. Prvním krokem je vůbec vyjasnění předmětu veřejné zakázky a zjištění požadavků zákazníka na podmínky zadávacího řízení. Následuje vypracování návrhu zadávací dokumentace a její distribuce k potencionálním uchazečům. Klientovi je poskytován servis až do uzavření příslušných smluv a archivace dokumentace k zadávacímu řízení.

Hranická rozvojová agentura podporuje rozvoj podnikání prostřednictvím **nabídky volných nemovitostí**. V současnosti databáze obsahuje 26 objektů, zahrnující komerční nemovitosti vhodné pro rozvoj podnikání.⁷¹

V rámci poskytování služeb Hranickou rozvojovou agenturou, existují projekty, u nichž agentura není přímo zadavatelem, ale pouze pomocným a informačním orgánem. V době před samotným vznikem agentury, tedy před rokem 2007 se na projektech podíleli zakladatelé samostatně - zvlášť Mikroregion Hranicko a zvlášť MAS Rozvojové partnerství i samotné obce. Od roku 2005 byla realizována více jak šedesátka projektů. Mezi své **reference** si může agentura zařadit zejména tyto významné projekty, obsažené v tabulce.

Tab. 3.1: Reference Hranické rozvojové agentury

Název	Rok realizace	Dotační titul	Zadavatel	Popis projektu
Na kole do minulosti Moravskou bránou a Dolinou Malej Panwi	2012	OP Přeshraniční spolupráce ČR – Polsko	Hranická rozvojová agentura, ve spolupráci s dobrovolným sdružením Moravská brána	Vybudování odborně naučné cyklostezky mezi městy Přerov, Lipník nad Bečvou a Hranice.

⁷¹ HRANICKÁ ROZVOJOVÁ AGENTURA, Služby, [online], Dostupné z: <http://www.hranickarozvojova.cz/rubriky/sluzby/>

Rekonstrukce sportovního areálu v Teplicích nad Bečvou	2011	Program LEADER „Měníme Hranicko“	Sportovní klub Hranice s. r. o.	Rekonstrukce sociálního zázemí, zídek tenisových kurtů a zpevněných ploch v areálu.
Špičkové centrum volnočasových aktivit ve Špičkách	2010	Program LEADER „Měníme Hranicko“	Obec Špičky	Zrekonstruování nevyužitých prostor a jejich vybavení nábytkem.
Ekoenergie pro podnikatelský areál Synergies Logistiques	2009	OP Podnikání a inovace	SYNERGIES LOGISTIQUES BV HRANICE, a.s.	Zateplení podnikatelského subjektu a zavedení vytápění peletami.
Za krásami městské památkové zóny Hranice	2008	ROP	Město Hranice	Zpracování Studie proveditelnosti do Regionálního operačního programu NUTS 2 Střední Morava.
Středisko služeb venkovu	2007	MPSV	Mikroregion Záhóran	Řešení dlouhodobé nezaměstnanosti v Mikroregionu Záhóran.
Řešení dlouhodobé nezaměstnanosti na Hranicku vytvořením pracovních týmů	2006	OP Lidské zdroje a zaměstnanost	Mikroregion Hranicko	Vytvoření 25 pracovních míst, rekvalifikace, motivační a poradenské kurzy, individuální poradenství.
Cyklotrasa Po stopách využívání vodní a větrné energie	2005	MMR	Mikroregion Hranicko	Tematická cyklotrasa vedoucí po místech zachovalých i už neexistujících mlýnů.

Zdroj: Region Hranicko [online]; vlastní zpracování

3.3.3 Destinační management

Pod pojmem destinace si můžeme představit cílové místo, na které se vztahují jednotlivé atributy jako je ubytování, stravování, doprava, průvodcovské služby aj., vytvářející její unikátní potenciál. Pomocí výkonné složky – managementu, by mělo docházet ke zvýšení odbytu turistických služeb a ke zvyšování přitažlivosti obcí a regionu. K tomu je využíváno marketingových nástrojů, inovací a dovedností poskytovatelů turistických služeb.⁷² Partnery v oblasti destinačního managementu v rámci Hranické rozvojové agentury jsou

⁷² REGION HRANICKO, Hranická rozvojová agentura, Destinační management [online], Dostupné z: <http://www.regionhranicko.cz/hranicka-rozvojova-agentura/destinacni-management/strucne-o-projektu>

Teplice nad Bečvou, a.s.; Penzion Ostravanka, s. r. o., Teplice nad Bečvou; Příleský mlýn, Všechnovice; Aeroklub Hranice; Kulturní zařízení města Valašské Meziříčí; Město Lipník nad Bečvou; Penzion u Tomášů, Všechnovice; Penzion Franz Josef, Hranice.⁷³

Projekt s názvem „**Destinační management turistických lokalit Hranicko a Dolina Malej Panwi**“ je vytvořen se záměrem rozvíjet nabídku turistických služeb v regionu. Hlavním cílem projektu je zavést Destinační management jako formu řízení turistických lokalit. Projekt se dále soustřeďuje na využití zajímavého turistického potenciálu obou oblastí, zvýšení návštěvnosti a délky pobytu, zvýšení kvality služeb prostřednictvím vzdělávacích programů a výměny know-how, vytvoření partnerství s polskými sousedy. Financování projektu probíhá na základě prostředků Operačního programu přeshraniční spolupráce Česko-Polsko a z prostředků ERDF - dotace mohou činit až 90% v oblasti uznatelných nákladů. Celkový rozpočet projektu je stanoven na 315.079 EUR. Vedoucím partnerem je Hranická rozvojová agentura, spolupracující s dalšími třemi partnery, jimiž jsou město Hranice, významné kulturní a průmyslové město ve svém regionu, vyznačující se výjimečnými přírodními zajímavostmi a je jedním z partnerů projektu. Z polské strany se jedná o dva partnery, ležícími v Opolském velkovévodství, kterými jsou Gmina Kolonowskie a Gmina Zawadzkie.⁷⁴

Jednotliví partneři nesou zodpovědnost za své **aktivitu**, které realizují a jež jsou v projektu předem nadefinovány:

- sestavení pracovní skupiny projektu (HRA, Kolowskie, Zawadzkie),
- průvodcovská služba v Hranicích (město Hranice),
- aktualizace analýzy potenciálu cestovního ruchu v regionu Hranicko a Dolina Malej Panwi (HRA, Kolonowskie),
- společná příprava a rozvoj turistických balíčků (HRA, Kolonowskie, Zawadzkie),
- vznik turistických infobodů (HRA, Kolonowskie),

⁷³ REGION HRANICKO, Hranická rozvojová agentura, Partneři destinačního managementu [online], Dostupné z: <http://www.regionhranicko.cz/hranicka-rozvojova-agentura/destinacni-management/partneri>

⁷⁴ REGION HRANICKO, Hranická rozvojová agentura, Destinační management [online], Dostupné z: <http://www.regionhranicko.cz/hranicka-rozvojova-agentura/destinacni-management/strucne-o-projektu>

- realizace vzdělávacích programů zaměřených na rozvoj cestovního ruchu a zlepšování úrovně nabízených služeb (HRA),
- rozšíření internetového rezervačního a informačního systému hranicko.eu postaveného na turistických balíčcích (HRA, Dolina Malej Panwi),
- vytvoření nového webu cyklotras v regionu Hranicko (HRA),
- příprava a distribuce propagačních materiálů, na začátku a na konci projektu dvojjazyčný informační leták / brožura o celém projektu, 2x kulturní kalendář akcí na Hranicku, propagační materiály (HRA, Kolonowskie),
- vzájemná výměna zkušeností, studijní cesty aktérů cestovního ruchu (všichni),
- kulturní akce za účasti umělců a obyvatel partnerského regionu, doplnění o propagaci místních produktů (všichni).⁷⁵

Ze strany české, tak i polské, byla jako součást projektu vytvořena **Pracovní skupina projektu**, zasedající pravidelně každé tři měsíce. Řeší otázky v nejrůznějších oblastech cestovního ruchu, zahrnující zhodnocení stávající Analýzy potenciálu cestovního ruchu a Strategie rozvoje cestovního ruchu na Hranicku, propagaci a šíření informací o projektu ve své oblasti působení, společnou přípravu a komentování aktivit projektu, návrhy pro další rozvoj cestovního ruchu v regionu, spoluutváření turistických balíčků – cykloturistika, eko/agro turistika, odpočinkové aktivity, kongresová turistika, sportovní aktivity. V rámci zastoupení České republiky, zahrnuje pracovní skupina 15 členů: Městské informační centrum (Lenka Dočkálková), Město Hranice (Jana Černá), Městské kulturní zařízení Hranice (Milan Bartoš), Penzion Stará střelnice (Karla Vlasáková), Lázně Teplice nad Bečvou, a. s. (Eva Větrovcová), Zbrašovské aragonitové jeskyně (Barbora Šimečková), Penzion Ostravanka (Blanka Hlaváčková), Golf Club Radíkov (Petr Roreček / J. Jiříček), Střední Morava – Sdružení cestovního ruchu (Djamila Králiková), Soukromá střední odborná škola Hranice (Tomáš Rumian), MAS Rozvojové partnerství Regionu Hranicko (František Kopecký), město Potštát (K. Galas), obec Bělotín (Eduard Kavala) a obec Všechnovice (Radovan Mikuš).⁷⁶

⁷⁵ REGION HRANICKO, Hranická rozvojová agentura, Aktivita projektu [online], Dostupné z: <http://www.regionhranicko.cz/hranicka-rozvojova-agentura/destinacni-management/aktivity-projektu>

⁷⁶ REGION HRANICKO, Hranická rozvojová agentura, Pracovní skupina projektu [online], Dostupné z: <http://www.regionhranicko.cz/hranicka-rozvojova-agentura/destinacni-management/pracovni-skupina-projektu>

4 ČESKO-POLSKÁ PŘEŠHRANIČNÍ SPOLUPRÁCE

Prostřednictvím Cíle 3 Evropské územní spolupráce, stanoveným politikou hospodářské a sociální soudržnosti na programovací období 2007–2013, mohou být realizovány projekty na základě Operačního programu přeshraniční spolupráce Česká republika – Polská republika. V rámci fungování tří hranických regionálních agentur, byly na tomto principu realizovány tři projekty vzájemné spolupráce mezi českou a polskou stranou. Na základě principu Cíle 3, mohou být jednotlivé projekty částečně zafinancovány ze strukturálního fondu a to přímo z Evropského fondu regionálního rozvoje. Vůbec prvním projektem, realizovaným na základě OP Přeshraniční spolupráce ČR – Polsko, byl projekt „Destinační management turistických lokalit Hranicko a Dolina Malej Panwi“, jehož popisu bude věnována první část čtvrté kapitoly. Jako druhý si představíme projekt s názvem „S přírodou a tradicemi společně“. Nejnovějším projektem realizovaným v loňském roce, tedy v roce 2012 byl projekt „Na kole do minulosti Moravskou bránou a Dolinou Malej Panwi“.

4.1 Projekt „Destinační management turistických lokalit Hranicko a Dolina Malej Panwi“

Hranická rozvojová agentura využila poprvé OP Přeshraniční spolupráce ČR – Polsko v červenci roku 2008, prostřednictvím projektu s názvem „Destinační management turistických lokalit Hranicko a Dolina Malej Panwi“. Realizace tohoto projektu spadá pod **Prioritní osu II. Zlepšení podmínek pro rozvoj podnikatelského prostředí a cestovního ruchu**. Hlavním cílem této prioritní osy je posílit ekonomický rozvoj česko-polské příhraniční oblasti. Konkrétní projekt se vztahuje na **Oblast podpory 2.2 Podpora rozvoje cestovního ruchu**, s cílem rozšířit nabídku cestovního ruchu v česko-polské příhraniční oblasti.

4.1.1 Popis projektu a stanovení hlavního cíle

Jak již bylo zmíněno v kapitole 3.3.3 o Destinačním managementu, tento projekt byl založen se záměrem rozvíjet nabídku turistických služeb v regionu. Žádoucí výsledky by měly být dosahovány v průběhu 2 let realizace, tedy od července 2008 až do června 2010. Záměrem projektu bylo efektivně využívat turistického potenciálu obou oblastí. Rozvíjet nabídku jednotlivých turistických služeb v příslušných partnerských regionech – poskytovat turistické balíčky rezervačního systému na webových stránkách, vytvářet cyklomapy, organizovat studijní pobyty a také uskutečňovat vzdělávací semináře pro poskytovatele služeb cestovního ruchu. Přeshraniční spolupráce by měla především vytvořit trvalé a prosperující partnerství

mezi českým a polskými sousedy. Prostřednictvím vzdělávacích programů a vzájemné výměny know-how zvyšovat kvalitu služeb a zejména zvýšit návštěvnost a délku pobytu v regionu, jako důsledek působení správného fungování Destinačního managementu.

Hlavní cíl projektu je stanoven na zavedení Destinačního managementu, jako formy řízení turistických lokalit.

Na počátku plánování došlo k zavedení **vedoucího partnera** projektu, jímž se stala Hranická rozvojová agentura, spolupracující s **ostatními partnery** projektu a to s městem Hranice, Gminou Zawadzkie a Gminou Kolonowskie.

V rámci fungování projektu, bylo nutno zajistit **personální strukturu**, kterou tvořil projektový manažer Vedoucího partnera a projektový manažer z polské strany, kteří byli zaměstnaní na plný úvazek. Na poloviční úvazek byl zaměstnán finanční manažer projektu a supervizor projektu měl stanovenou pracovní dobu 10 hodin/měsíc.

4.1.2 Aktivitty projektu

Jednotliví partneři projektu jsou zodpovědní za plnění stanovených aktivit. Jsou povinni ustanovit pracovní skupinu projektu, složenou ze zástupců jednotlivých obcí, poskytovatelů služeb v oblasti cestovního ruchu aj. a scházet se minimálně 4 krát do roka. V rámci spolupráce aktualizovat Analýzy rozvoje cestovního ruchu regionu Hranicko a vzájemně vypracovávat a dávat připomínky k analýzám příslušných partnerů. Uskutečňovat společnou přípravu a rozvoj turistických balíčků, tvořené jednotně pro obě destinace. Instalovat informační turistické panely obzvláště ve větších obcích, a to v lokalitě Potštát, Hustopeče nad Bečvou a Bělotín. Zaměřit se na internetové zdroje, rozšířením internetového rezervačního a informačního systému a vytvořením nového webu cyklotras v regionu Hranicko, s využitím know-how polského partnera. Uskutečňovat pracovní stáže projektových manažerů a tím posílit vzájemnou výměnu zkušeností, to vše i prostřednictvím realizace vzdělávacích programů, jež jsou zaměřeny na samotný rozvoj cestovního ruchu a zlepšení úrovně dosud nabízených služeb. Pořádat kulturní akce s účastí umělců a obyvatel partnerského regionu a zároveň využít propagace lokálních produktů. V neposlední řadě také připravovat a distribuovat propagační materiály, obsahující brožuru o celém projektu na konci i na začátku realizace v dvojjazyčném vydání. Nalákat potencionální turisty na průvodcovskou službu v Hranicích, zejména v letních měsících (viz Příloha č. 5).

4.1.3 Finanční rámec projektu

Jelikož projekt spadá pod 3. cíl Evropská územní spolupráce, je mu umožněno čerpat prostředky z Operačního programu přeshraniční spolupráce Česká republika – Polská republika a to přímo z Evropského fondu regionálního rozvoje. **Celkový rozpočet** projektu je stanoven na 7 561 896 Kč (315 079 EUR), rozložený mezi jednotlivé partnery:

- Hranická rozvojová agentura 3 280 128 Kč (136 672 EUR),
- Město Hranice 591 048 Kč (24 627 EUR),
- Město Kolonowskie 2 267 904 Kč (94 496 EUR),
- Město Zawadzkie 1 422 816 Kč (59 284 EUR).

Projekt je až z 90% financován z ERDF, pouze na základě uznatelných nákladů. **Dotace** dosahuje výše 6 427 584 Kč, tj. 267 816 EUR.

Tab. 4.1: Rozpočet projektu Hranické rozvojové agentury

DRUH VÝDAJE	CENA V KČ	CENA V EUR
Nákup vybavení (notebook, tiskárna aj.)	155 760	6 460
Tlumočnické a překladatelské služby	57 600	2 400
Výdaje na externí experty (zpracování analýzy)	81 600	3 400
Vzdělání, školení, zkoušky a kurzy	125 040	5 210
Výdaje na externí služby při pořádání seminářů a setkání	104 160	4 340
Propagační materiály (tištěná podoba turistických balíčků aj.)	325 200	13 550
Jiné (společná prezentace na veletrhu Regiontour v Brně a Polsku)	67 200	2 800

Zdroj: interní materiály Hranické rozvojové agentury; vlastní zpracování

Tab. 4.2: Celkový rozpočet projektu „Destinační management turistických lokalit Hranicko a Dolina Malej Panwi“

TYP VÝDAJE	CENA V KČ	CENA V EUR	% podíl na celkovém rozpočtu
Personální výdaje	2 392 272	99 678	31,64
Věcné výdaje	592 632	24 693	7,84
Finanční výdaje	20 160	840	0,27
Externí služby	2 971 608	123 817	39,30
Investiční výdaje	672 000	28 000	8,89
Výdaje na publicitu	867 624	36 151	11,47
Výdaje na přípravu projektové žádosti	45 600	1 900	0,60
Celkové způsobilé výdaje projektu	7 561 896	315 079	100

Zdroj: interní materiály Hranické rozvojové agentury; vlastní zpracování

Financování projektu funguje na **specifickém principu**, kdy náklady partnerů projektu jsou refundovány v eurech a následně převáděny do národních měn příslušných zemí, což ale může způsobit kurzové ztráty, s nimiž se musí dopředu počítat. Veškeré aktivity jsou předem předfinancovány každým partnerem zvlášť, jakmile uplyne monitorovací období, partneři odevzdají monitorovací zprávu a žádost o proplacení vedoucímu partnerovi a následně po kontrole je vložena na účet hlavního partnera částka v hodnotě 90% prokázaných výdajů, který tuto sumu neprodleně přepošle příslušným partnerům. Musí se však počítat s tím, že žádost o proplacení, může být podána až v okamžiku, kdy náklady na jednoho partnera přesáhnou hodnotu 168 000 Kč, tedy 7 000 EUR. Každý partner se jednotlivě podílí na spolufinancování částkou ve výši 10% nákladů na realizaci svých aktivit. Aby byl zachován efektivní a bezproblémový chod projektu, bylo třeba zajistit předfinancování projektu částkou 750 000 Kč za město Hranice a částkou 150 000 Kč za Mikroregion Hranicko na rok 2008, částkou 300 000 Kč na rok 2009 a částkou 250 000 Kč na rok 2010.

4.2 Projekt „S přírodou a tradicemi společně“

Druhým projektem realizovaným prostřednictvím OP Přeshraniční spolupráce ČR – Polsko, byl v září roku 2010 projekt s názvem „S přírodou a tradicemi společně“, spadající pod **Prioritní osu III. Podpora spolupráce místních společenství**. Hlavním cílem této osy je rozvoj partnerské spolupráce místních komunit a institucí česko-polské příhraniční oblasti. Tento projekt spadá do **Oblasti podpory 3.1 Územní spolupráce veřejných institucí**, jenž má za cíl posilovat přeshraniční vazby institucí poskytující veřejné služby.

4.2.1 Základní charakteristika a cíle projektu

V rozsahu 17-ti měsíční spolupráce (září 2010 – leden 2012), došlo k navázání vztahů mezi třemi základními školami na Hranicku a třemi základními školami a gymnáziem z obce Kolonowskie a místních částí. Důvodem, proč Mikroregion Hranicko tento projekt zařadil, je ten, že jeho záměrem bylo především posílit pozitivní přístup k místnímu životnímu prostředí a místním tradicím, u té zcela nejmenší generace školáků. Na druhé straně tento projekt obohatí také kulturní mentalitu zástupců jednotlivých škol, rozvinutím přeshraniční spolupráce. Kantoři měli příležitost setkat se s polskými partnery a v rámci této spolupráce byla umožněna efektivní výměna jejich zkušeností, či poznatků, vztahujících se na formu a metody výuky, či organizaci vzdělávacích, sportovních a kulturních akcí, se záměrem zkvalitnit dosavadní formu výuky ve školách, kombinací různých specifických metod, zavedených jak v České, tak i v Polské republice.

Hlavním **vedoucím partnerem**, jak už bylo zmíněno, byl Mikroregion Hranicko, spolupracující s **projektovým partnerem**, polskou obcí Kolonowskie.

Primárním cílem bylo posílit česko-polskou přeshraniční spolupráci v oblasti školství, v návaznosti na rozvoj mezilidských vztahů, tak aby žáci lépe pochopili společenské a kulturní návyky sousední země. Soustředit se především na poznání odlišných tradic a zvyků a podpořit environmentální výchovu, bojující proti devastaci životního prostředí ve zdejší oblasti soužití.

Z personálního hlediska projekt vytvořil jedno pracovní místo pro **manažera projektu**, zaměstnaného na poloviční úvazek po dobu 17 měsíců (září 2010 – leden 2012).

4.2.2 Aktivity projektu

Samotná realizace projektu byla založena na organizování školních aktivit, zaměřujících se na oblast environmentální výchovy a znovuoživení lokálních specifických tradic. Tyto aktivity zajišťují místní a přeshraniční spolupráci, vytvořenou na bázi vzájemného poradenství, společného organizování aktiv a aktivní účasti na závěrečných akcích. Povinností je také připravit příspěvky škol na jednotlivé programy akce. Aktivity jsou realizovány především z toho důvodu, aby si žáci zvýšili povědomí o církevních, kulturních a společenských svátcích a tradicích sousední země a především, aby byl vytvořen kladný postoj k ochraně životního prostředí.

Tab. 4.3: Aktivity projektu, ze strany českých a polských škol

ČESKÉ ŠKOLY	TÉMATICKÉ ZAMĚŘENÍ	DATUM REALIZACE
ZŠ Hustopeče nad Bečvou	Velikonoční dílny a výstavy	únor – duben 2011
ZŠ Střítež nad Ludinou	Braný závod	září, říjen 2011
ZŠ Běloutín	Multimediální encyklopedie přírody	školní rok 2010/2011
POLSKÉ ŠKOLY	TÉMATICKÉ ZAMĚŘENÍ	DATUM REALIZACE
ZŠ Kolonowskie	Vánoční výstava a aktivity	říjen – prosinec 2011
ZŠ Staniczcz Wielkie	Ekologický den	duben – červen 2011
ZŠ Sraniszcz Male	Ptáci z našeho okolí	školní rok 2010/2011
Gymnázium Kolonowskie	Polský-český festival lidových písní	prosinec 2010, leden 2011

Zdroj: interní materiál Mikroregionu Hranicko; vlastní zpracování

Polské a české školy prováděly i **společné aktivity**, v rámci kterých vydávaly publikace – leták na úvod projektu, leták s výstupy jednotlivých aktivit a brožuru o výsledcích projektu a to vše v dvojjazyčném vydání. Vytvořili také webovou prezentaci partnerských škol a organizovaly zájezdy českých škol do Polska, ve formě tří velkých zájezdů žáků českých škol a jednoho velkého výjezdu zástupců českých škol.

4.2.3 Financování projektu

Aby mohlo vůbec dojít k samotné realizaci požadovaného projektu, je nutné obstarat finanční prostředky jak vlastní, tak popřípadě i cizí a především využít fondu, v tomto případě Evropského fondu pro regionální rozvoj a zažádat si o dotaci. Strukturální fondy fungují na základě územního principu, kdy jsou poskytovány intervence přímo regionům na úrovni NUTS 2 a NUTS 3, splňující kritéria pro zařazení do příslušných Cílů regionální politiky EU. V tomto případě se jedná o 3. cíl, zaměřený na Evropskou územní spolupráci. Hranická rozvojová agentura splňuje veškerá stanovená kritéria a proto je jí umožněno využít dotace z příslušného fondu, tedy ERDF. Celková **suma rozpočtu** projektu byla stanovena na 2 327 277 Kč (89 511 EUR), v tomto případě činila **dotace** z fondu ERDF výše až 90% stanoveného rozpočtu, tedy částky 2 094 549 Kč (76 084 EUR). Celkový rozpočet obsahuje na jedné straně příspěvky EU a na straně druhé národní veřejné prostředky, které činí 349 102 Kč (13 427 EUR). Část tvoří národní veřejné prostředky v částce 54 756 Kč (2 106 EUR), část také finanční prostředky z rozpočtu obcí 184 860 Kč (7 110 EUR) a část je tvořena jinými veřejnými finančními prostředky v hodnotě 109 486 Kč (4 211 EUR).

Tab. 4.4: Rozpočet projektu „S přírodou a tradicemi společně“- Mikroregion Hranicko

	hodnota v Kč	hodnota v EUR
Celkové způsobilé výdaje	1 052 825	42 113
Celkové nezpůsobilé výdaje	53 400	2 136
Celkové výdaje	1 106 225	44 249

Zdroj: interní materiál Mikroregionu Hranicko; vlastní zpracování

Mikroregion Hranickou spolufinancoval tento projekt v relativně nízké částce, vzhledem k celkové výši projektu, a to v částce 105 283 Kč (4 211 EUR). Projekt tvořil i nezpůsobilé, neuznatelné náklady, jež musely být financovány ve výši 53 400 Kč (2 136 EUR). Vzhledem k tomu, že projekt byl financován i cizími zdroji, plynuly z toho úroky z úvěru a bankovní poplatky po skončení projektu, které tvořily zmíněné nezpůsobilé a tím pádem neuznatelné náklady. V případě žádosti o dotaci, mohou být zafinancovány pouze ty výdaje, které jsou způsobilé neboli uznatelné.

4.3 Projekt „Na kole do minulosti Moravskou bránou a Dolinou Malej Panwi“

Projekt „Na kole do minulosti Moravskou bránou a Dolinou Malej Panwi“ je prozatím posledním projektem realizovaným prostřednictvím OP Přeshraniční spolupráce ČR – Polsko, v rámci Cíle 3 Evropská územní spolupráce. Stejně jako projekt předešlý „S přírodou a tradicemi společně“ je součástí **Prioritní osy III. Podpora spolupráce místních společenství**, ale je zahrnován do odlišné **Oblasti podpory**, a to **3. 3 Fond mikroprojektů**. Tato oblast se věnuje zejména stimulaci rozvoje místního společenství, prostřednictvím podpory aktivit lokálních aktérů. Posiluje přeshraniční vazby obyvatel a institucí, jež poskytují veřejné statky a služby v rámci realizace těch nejmenších projektů Programu. Fond mikroprojektů je speciální nástroj pro podporu malých neinvestičních, případně drobných investičních projektů. Existuje zde specifický mechanismus, který podporuje pouze projekty, jejichž celkové náklady nepřesáhnou 60 000 EUR a podpora projektu je v rozmezí od 2 000 EUR do 30 000 EUR. Vhodnými žadateli takovýchto projektů jsou pak územní samosprávné celky na všech úrovních, neziskové nestátní organizace, hospodářské komory, euroregiony, organizace zřizované státem, kraji či obcí aj.

4.3.1 Seznámení s projektem a jeho cíli

Počátek realizace projektu „Na kole do minulosti Moravskou bránou a Dolinou Malej Panwi“ se datuje k 1. únoru loňského roku a trval 9 měsíců, tedy až do konce října roku 2012. Jednalo se o vůbec první projekt volného sdružení cestovního ruchu Moravská brána. Vedoucí partner projektu - Hranická rozvojová agentura společně s dobrovolným sdružením Moravská brána, vytvářeli roli zadavatele projektu. Gmina Kolonowskie byla spolupracujícím partnerem, s jehož pomocí byla vytvářena odborně naučná cyklostezka, vedoucí mezi městy Přerov, Lipník nad Bečvou a Hranice v délce 70 km (viz Příloha č. 6). Snahou projektu bylo informovat turisty o kulturní a historické důležitosti oblasti Moravské brány, jenž byla v minulosti jednou z nejdůležitějších evropských dopravních koridorů. Pro splnění tohoto cíle, bylo využito informačních tabulí, jež označují 10 nejvýznamnějších míst. Pro komfort turistů, byla na čtyřech místech instalována speciální odpočívka pro cykloturisty. Přehlednost okruhu byla zajištěna vyznačením směrových šipek a orientace byla usnadněna použitím speciální mapy cyklistické trasy, obsahující informace k zastavením, či dalším zajímavým místům v blízkém okolí.

Hlavním cílem projektu je vybudování cyklotrasy vedoucí Moravskou bránou, podél které budou vyznačeny významná historická místa, spojená s archeologickými nalezišti. V rámci podpory vzájemné spolupráce, bylo cílem se zaměřit na propagaci regionální cyklotrasy v sousedním polském regionu, zvýšit návštěvnost a vytvořit povědomí o místních historických zajímavostech.

4.3.2 Aktivita a informační výstupy projektu

Některé **aktivity** projektu již byly zahrnuty v kapitole 4.3.1 Seznámení s projektem a jeho cíli, proto si je teď představíme pouze ve zkratce:

- vybudování cyklostezky s názvem Na kole do minulosti Moravskou bránou,
- vyznačení 10 archeologicky významných míst,
- propojení cyklotrasy s geocachingem⁷⁷,
- společné setkání partnerů v regionu Moravské brány a Dolině Malej Panwi,
- propagace projektu pomocí tematických letáků a map,
- účast na veletrhu Regiontour v Brně a Opole.

Informační výstupy projektu

Efektivnost projektu je posuzována zejména na základě realizace jednotlivých výstupů projektu, zajišťující prosperitu a propagaci projektu. Součástí informačních výstupů jsou:

- informační tabule** – ty by měly být umístěny v oblastech, které mají přímý vztah k lokalitě, o které bude tabule informovat,
- umístění cache v jednotlivých lokalitách** – cache obsahující text s informacemi o dané lokalitě,
- cyklomapa** – tvořená z jedné strany mapou celé cyklotrasy a ze strany druhé informacemi o jednotlivých místech, doplněných fotografiemi,
- leták** – obsahující základní informace o cyklotrase – důvod proč by měli turisté cyklotrasu projet, přehlednou mapu a stručné informace o jednotlivých místech,
- lokalita** – projekt je lokalizován v 11 místech, více viz následující tabulka.

⁷⁷ *Geocaching* – hra na pomezí sportu a turistiky, spočívající ve využití navigačního systému GPS, při vyhledávání skrytého objektu zvaného „cache“, který má stanoveny příslušné geografické souřadnice

Tab. 4.5: Lokality projektu „Na kole do minulosti Moravskou bránou a Dolinou Malej Panwi“

MĚSTO/OBEC	TÉMA	UMÍSTĚNÍ
Lipník nad Bečvou	nejstarší historie města	na cyklostezce Bečva
Hlinsko „Nad Zbrušovým“	mohylník a eneolytické hradisko kultury	v obci
Lhota u Lipníka	Kaňova cesta – mohylové pohřebiště z eneolitu	v obci
Týn nad Bečvou	přehradní hradisko z doby popelnicových polí	v předhradí Helfštýna
Ústí	Hradištěk - pás opevnění z 9. st. n. l. Velká Morava	u křižovatky na Ústí / Opatovice
Teplice nad Bečvou	Svrčov, Malá Kobylanka	tabule u Slovanky
Hranice	k nejstarší historii města	u mostu přes Bečvu
Podhoří	Drahotuš – zřícenina hradu	v obci
Přerov – předmostí	Skalka a Hradisko	předmostí
Přerov	opevněné výšinné sídliště	mimo hist. centrum
Pavlovice u Přerova	Kopec, Zámčisko	v obci

Zdroj: interní materiál Hranické rozvojové agentury; vlastní zpracování

4.3.3 Stanovení rozpočtu

Tento projekt, ačkoliv spadá do stejného operačního programu, jako dva předchozí projekty, tak je financován zcela diferencovaně. Jelikož se jedná o malý projekt s celkovými náklady projektu nepřesahující 60 000 EUR, je financován z Fondu mikroprojektů a Operační program přeshraniční spolupráce Česká republika – Polská republika do tohoto fondu alokuje 20% z celkových finančních prostředků tohoto programu. Vzhledem ke geografické lokaci, se projekt týká přesně Fondu mikroprojektů Euroregionu Praděd. V rámci ERDF, dochází k čerpání prostředků až ve výši 85%, zbylou částku tvoří národní veřejné rozpočty. Celkově byl rozpočet projektu stanoven na 732 500 Kč (29 393 EUR).

Tab. 4.6: Celkový rozpočet projektu „Na kole do minulosti Moravskou bránou a Dolinou Malej Panwi“

	hodnota v Kč	hodnota v EUR
Příspěvek EU	622 625	24 984
Národní veřejné prostředky	109 875	4 409
Rozpočet celkem	732 500	29 393

Zdroj: Regionální informační servis [online]; vlastní zpracování

4.4 Zhodnocení přínosu jednotlivých projektů

Prvním zmíněným projektem, byl projekt „**Destinační management turistických lokalit Hranicko a Dolina Malej Panwi**“, v rámci něhož spolupracovali dva partneři z české a dva partneři z polské strany a tím docházelo k upevňování česko-polské přeshraniční spolupráce. Co se týče objemu finančních prostředků, jež byly na projekt vynaloženy, je tato spolupráce největší ze všech tří zmiňovaných projektů. Cílem tohoto projektu bylo využít a rozvinout přírodní, kulturní a ekonomický potenciál a posilovat konkurenceschopnost těchto regionů v oblasti cestovního ruchu. Během dvouletého trvání projektu byly postupně naplňovány stanovené cíle a zejména účel realizace projektu. Především pak zaměření na moderní technologie v podobě zavedení internetového, rezervačního a informačního systému a zavedením webu cyklotras v regionu Hranicko. Bylo uskutečněno několik vzájemných kooperací, jež přispěly k efektivní výměně zkušeností a poskytnutí know-how. Jednou z hlavních aktivit, stanovených na počátku realizace bylo vytvoření průvodcovské služby, která je v současnosti úspěšně realizována od června do září. Tato služba je poskytována Městským informačním centrem, v němž je zájemce, tj. turista detailně obeznámen s nejzajímavějšími místy historického jádra, jako je kostel, renesanční zámek či velmi krásná a architektonicky zajímavá synagoga. Už jen samotný název „Za krásami Městské památkové zóny Hranice s průvodcem“ napovídá, že absolvování této zajímavé procházky, ve vás zanechá trvalý a výjimečný kulturní zážitek. Důležitým mezníkem, který výrazně ovlivnil a především pozvedl úspěšnost projektu, byla účast Regionu Hranicko na veletrhu cestovního ruchu v polském Opole. Hranická rozvojová agentura, zde měla zřízený vlastní prezentační stánek, spolu s polskými partnery. V rámci prezentace poskytovali zájemcům informace o regionu Hranicko, seznámili je s turistickou nabídkou a zároveň jim poskytli turistické materiály, přičemž nejzajímavějšími se pro zájemce staly turistické mapy a cyklomapy. To

vše nezůstalo bez povšimnutí a stánek česko-polské spolupráce získal ocenění s názvem originální produkt, za nejlepší stánek. Tato spolupráce splnila svá očekávání, a tímto se tak dostala do podvědomí polských turistů, se zájmem navštívit tento prosperující region. Zároveň však obohatila jednotlivé účastníky partnerství navzájem a prohloubila vzájemnou spolupráci mezi těmito regiony.

Projekt „**S přírodou a tradicemi společně**“ se zaměřil na spolupráci českých a polských škol, s cílem poznat navzájem diferencované zvyky a tradice a zejména v dnešní době někdy často opomíjený přístup k přírodě a samotnému životnímu prostředí. Prohloubit tak vzájemnou spolupráci a motivovat k další potencionální kooperaci. V průběhu sedmnáctiměsíčního trvání projektu se žáci zúčastněných škol několikrát navštívili v rámci pořádání společných aktivit, jako jsou vánoční tradice, velikonoční dílny, braný závod, festivaly lidových písní atd. Bylo vytvořeno nespočet dvojjazyčných propagačních materiálů - brožury, zpěvníky, letáky, či dnes tak oblíbené multimediální encyklopedie. V rámci spolupráce spolu jednalo sedm zúčastněných škol, což je poměrně velký počet, který však s sebou nesl značná pozitiva ve formě organizování nepřeborného množství zajímavých aktivit. Žáci tak měli možnost poznat odlišné tradice a způsoby výuky a především určitým způsobem realizovat sami sebe. I přesto, že projekt byl na začátku loňského roku již ukončen, jeho úspěchy na sebe nenechaly dlouho čekat, protože vzájemné vztahy jsou neustále upevňovány a jsou zde i podněty k realizaci další spolupráce, jak z české, tak i polské strany. V letošním roce vyhlašuje Společný technický sekretariát Soutěž o nejinspirativnější projekt roku 2012, do něhož byl nominován projekt „S přírodou a tradicemi společně“. Už to, že byl projekt vůbec vybrán na základě posouzení pracovníků krajských úřadů, kteří vybírali jen ty nejlepší projekty realizované na daném území regionu, na základě stanovených kritérií, jako je zohlednění příspěvku projektu k dosažení cílů Programu, rozvoj přeshraničních vazeb či dopad projektu do příhraničí a výjimečnost jednotlivých aktivit, svědčí o tom, že tento projekt nadmíru předčil veškerá očekávání a právem ho můžeme označit za nejlepší projekt realizovaný v regionu Hranicko na principu OP Přeshraniční spolupráce ČR – Polsko v programovacím období 2007–2013, zaměřeným na Evropskou územní spolupráci, obsaženou v Cíli 3.

Posledním zmiňovaným projektem, je projekt nesoucí název „**Na kole do minulosti Moravskou bránou a Dolinou Malej Panwi**“. Co se týče délky realizace či objemu vynaložených finančních prostředků, je tento projekt hodnocen jako nejmenší, ne však co do velikosti jeho účinnosti a požadovaného efektu, plynoucího z realizace zmiňovaného projektu. Zadavatelé projektu byli Hranická rozvojová agentura a dobrovolné sdružení Moravská brána, spolupracující s partnerem projektu, Gminou Kolonowskie. V rámci relativně krátkého devítiměsíčního období se jim podařilo zrealizovat krásnou a účelnou 70 km cyklostezku, podporující historii malebné Moravské brány, vedoucí napříč městy Hranice, Lipník nad Bečvou a Přerov. Došlo také ke vzájemnému setkání partnerů obou stran a projetí části cyklostezky, což vedlo k upevňování spolupráce a efektivnímu způsobu propagace projektu. Stejně tak jako u projektu destinačního managementu, tak i tady proběhla spolupráce v rámci účasti na veletrhu Regiontour, tentokrát však v Brně, uskutečněném v lednu letošního roku. Region Hranice měl k dispozici opět svůj vlastní stánek, kde Hranická rozvojová agentura společně se zástupci polského partnera prezentovala svůj projekt. Největší zajímavostí byla však pro návštěvníky propagace cestovního ruchu a zajímavé cykloturistiky. To vše mimořádně přispělo k prezentování a rozvoji turistického potenciálu v celém regionu Hranicko.

5 ZÁVĚR

V rámci vypracování této bakalářské práce s názvem „Využití programu česko-polské přeshraniční spolupráce regionálními organizacemi Hranicka“, mělo dojít k objasnění problematiky, týkající se Cíle 3 Evropské územní spolupráce, na nějž se vztahuje konkrétní Operační program přeshraniční spolupráce České republika – Polská republika. Prostřednictvím tohoto programu jsou na konkrétní realizované projekty alokovány finanční prostředky ze strukturálního fondu, a to konkrétně z Evropského fondu pro regionální rozvoj. Cílem této práce poté bylo, identifikovat, analyzovat a zhodnotit jednotlivé projekty realizované regionálními organizacemi Hranicka, ve spolupráci s polskými partnery.

Veškeré zmiňované projekty byly vytvářeny v souladu se současným programovacím obdobím 2007–2013, tudíž spadaly pod totožný cíl, vztahoval se na ně stejný operační program a byly financovány z identického fondu. Diference však nastala v případě zařazení mezi čtyři konkrétní osy, z nich každá má své specifické oblasti podpory. Proto zaměření jednotlivých projektů, partneři projektu, aktivity projektu, rozpočet projektu a výsledky projektu, se od sebe zcela odlišovaly.

Jedním ze tří realizovaných projektů byl projekt **„Na kole do minulosti Moravskou bránou a Dolinou Malej Panwi“**, jež můžeme označit jako projekt „nejmenší“, podle kritéria objemu vynaložených finančních prostředků, či podle časového harmonogramu. Nemůžeme však říct, že by tento projekt nevytvořil žádný přínos, ba naopak – zde jsou vidět hmatatelné výsledky práce v podobě vybudované 70 km cyklotrasy obohacené o informační tabule, zasvěcující historii a tradice Moravské brány.

Historicky prvním projektem v rámci česko-polské přeshraniční spolupráce, realizované ve spolupráci s hranickými organizacemi, byl **projekt „Destinační management turistických lokalit Hranicko a Dolina Malej Panwi“**, který zajistil oběma regionům posílení konkurenceschopnosti v oblasti cestovního ruchu, na základě společných realizovaných aktivit. „Za krásami Městské památkové zóny Hranice s průvodcem“, to je název jedné z realizovaných aktiv, která umožňuje turistům prožít zcela unikátní kulturní zážitek. Především díky absolvování veletrhu cestovního ruchu v polském městě Opole, došlo k efektivní, přesné a cílené propagaci cestovního ruchu, jež měla za následek získání turistů z polské strany. Tento projekt byl zaměřen na velké spektrum aktivit, jež musely být řádně zafinancovány, proto také, co se týče finančních prostředků, je tento projekt nejnákladnější.

„S přírodou a tradicemi společně“, tak to je výstižný název, který označoval projekt se zaměřením na polské a české školy, ve snaze vzájemně poznat odlišné zvyky, tradice a obyčeje typické pro danou oblast. V průběhu trvání projektu, byly neustále organizovány společenské akce a zájezdy, jež umožňovaly, jak dětem, tak učitelům získat nové zkušenosti, obohatit si svůj kulturní rozhled a zlepšit své environmentální chování, ve snaze být šetrnější a ohleduplnější k životnímu prostředí. V rámci plnění stanovených aktivit, bylo vydáno nespočet naučných a odborných publikací, jež umožnily žákům rozšířit si svůj všeobecný rozhled. Projekt můžeme hodnotit jako úspěšný i na základě toho, že i v případě jeho ukončení, zde přetrvával impuls k opakované a trvalé spolupráci obou stran. Splněním specifických kritérií, stanovených krajskými pracovníky, byl tento projekt zařazen do Soutěže o nejinspirativnější projekt roku 2012. To vypovídá o tom, že realizace tohoto projektu, splnila svůj záměr a požadovaný cíl a dokázala tak vytvořit přínos pro celou společnost. Zcela nekompromisně ho můžeme tedy označit jako nejúspěšnější projekt realizovaný v rámci česko-polské přeshraniční spolupráce vůbec.

Jsem přesvědčena, že tato bakalářská práce splnila svůj cíl a účel a napomohla tak částečně nastínit problematiku spojenou s česko-polskou přeshraniční spoluprací a především její následnou realizací hranickými regionálními organizacemi na konkrétních projektech spolupráce. V roce 2013 končí stávající sedmileté programovací období, a proto by si dané organizace měly na nové programovací období 2014–2020 stanovit cíl, jenž by ještě více prohloubil kořeny přeshraniční spolupráce a zahraničního partnerství vůbec, což by následně vedlo k vyšší, efektivnější a trvalejší spolupráci než doposud.

Problematika oblasti regionální politiky EU, by neměla být v dnešní době opomíjena, se zvyšujícím se počtem členských států EU, se ale také zvyšují sociální a ekonomické disparity, odlišující jednotlivé regiony navzájem. Proto je zde nutnost správně a efektivně využívat nástrojů a cílů této politiky, jež vytvoří z problémového regionu prosperující oblast. A jednoznačně také využívat přeshraniční spolupráce, která pomůže odbourat kulturní, jazykové a mentální bariéry a vytvoří povědomí, že sousední země, už nám nejsou tak „cizí“.

Seznam použité literatury

Knižní zdroje

BOHÁČKOVÁ, Ivana a Magdalena HRABÁNKOVÁ. *Strukturální politika Evropské unie*. 1. vyd. Praha: C.H. Beck, 2009. 188 s. ISBN 978-80-7400-111-6.

MAREK, Dan a Tomáš KANTOR. *Příprava a řízení projektů strukturálních fondů Evropské unie*. 2., aktualit. a rozš. vyd. Brno: Společnost pro odbornou literaturu - Barrister a Principal, 2009. 215 s. ISBN 978-80-87029-56-5.

NOVOTNÁ, Martina. *Regionální politika EU*. 1. vyd. Ostrava: VŠB - Technická univerzita Ostrava, 2007. 206 s. ISBN 978-80-248-1413-1.

PROVAZNÍKOVÁ, Romana a Olga SEDLÁČKOVÁ. *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe*. 2., aktualiz. a rozš. vyd. Praha: Grada, 2009. 304 s. ISBN 978-80-247-2789-9.

Elektronické dokumenty

CZ-PL. *Programový dokument ze dne 22. dubna 2013* [online]. OPERAČNÍ PROGRAM PŘESHraniční spolupráce Česká republika - Polská republika 2007–2013 [22. 4. 2013]. Dostupné z: <http://www.cz-pl.eu/programovy-dokument.html>.

REGION HRANICKO. *Stanovy Mikroregionu Hranicko ze dne 18. března 2013* [online]. MIKROREGION HRANICKO [18. 3. 2013]. Dostupné z: <http://www.regionhranicko.cz/dokumenty/listiny/stanovy-mr-hranicko.pdf>.

REGION HRANICKO. *Stanovy občanského sdružení Rozvojové partnerství Regionu Hranicko ze dne 22. března 2013* [online]. ROZVOJOVÉ PARTNERSTVÍ REGIONU HRANICKO [22. 3. 2013]. Dostupné z: http://www.regionhranicko.cz/dokumenty/ropa/Stanovy-Rozvojove-partnerstvi-aktualizace_2010.pdf.

REGION HRANICKO. *Stanovy zájmového sdružení právnických osob – „Hranické rozvojové agentury, z. s.“ ze dne 25. března 2013* [online]. HRANICKÁ ROZVOJOVÁ AGENTURA [25. 3. 2013]. Dostupné z: http://www.regionhranicko.cz/dokumenty/hra/zakl_smlouva-HRA.pdf.

REGION HRANICKO. *Zakladatelská smlouva zájmového sdružení právnických osob – „Hranické rozvojové agentury, z. s.“ ze dne 25. března 2013* [online]. HRANICKÁ ROZVOJOVÁ AGENTURA [25. 3. 2013]. Dostupné z: http://www.regionhranicko.cz/dokumenty/hra/zakl_smlouva-HRA.pdf.

Internetové zdroje

Webové portály

CZ-PL. *Operační program přeshraniční spolupráce Česká republika – Polská republika 2007 – 2013* [online]. ©2013 [22. 4. 2013]. Dostupné z: <http://www.cz-pl.eu/>

MIKROREGION HRANICKO. *Mikroregion Hranicko: úvod* [online]. ©2013 [4. 1. 2013]. Dostupné z: <http://www.mikroregion-hranicko.cz/>

REGION HRANICKO. *Informace o regionu Hranicko* [online]. ©2007-2013 [4. 1. 2013]. Dostupné z: <http://www.regionhranicko.cz/>

Webové stránky

CENTRUM PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ ČESKÉ REPUBLIKY. Cíl 3: Evropská územní spolupráce. *Cil3.cz*. Euroregiony [online]. ©2008 – 2009 [20. 4. 2013]. Dostupné z: <http://www.cil3.cz/euroregiony.htm>.

CZ-PL. Dokumentace. *Cz-pl.eu* [online]. ©2013 [22. 4. 2013]. Dostupné z: <http://www.cz-pl.eu/dokumentace.html>.

EUROSTAT. National structures (EU). *Epp.eurostat.ec.europa.eu* [online]. 2011 [20. 4. 2013]. Dostupné z: http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/nuts_nomenclature/correspondence_tables/national_structures_eu.

HRANICKÁ ROZVOJOVÁ AGENTURA. Služby. *Hranickarozvojova.cz* [online]. 2013 [27. 3. 2013]. Dostupné z: <http://www.hranickarozvojova.cz/rubriky/sluzby/>

PORTÁL ÚZEMNÍHO PLÁNOVÁNÍ. NUTS. *Portal.uur.cz* [online]. 2013 [20. 4. 2013]. Dostupné z: <http://portal.uur.cz/spravni-usporadani-cr-organy-uzemniho-planovani/nuts.asp>.

REGION HRANICKO. Hranická rozvojová agentura. *Regionhranicko.cz*. Aktivita projektu [online]. ©2007-2013 [27. 3. 2013]. Dostupné z: <http://www.regionhranicko.cz/hranicka-rozvojova-agentura/destinacni-management/aktivita-projektu>.

REGION HRANICKO. Hranická rozvojová agentura. *Regionhranicko.cz*. Destinační management [online]. ©2007-2013 [27. 3. 2013]. Dostupné z: <http://www.regionhranicko.cz/hranicka-rozvojova-agentura/destinacni-management/strucne-o-projektu>.

REGION HRANICKO. Hranická rozvojová agentura. *Regionhranicko.cz*. Orgány sdružení [online]. ©2007-2013 [26. 3. 2013]. Dostupné z: <http://www.regionhranicko.cz/hranicka-rozvojova-agentura/o-agenture/organy-sdruzeni>.

REGION HRANICKO. Hranická rozvojová agentura. *Regionhranicko.cz*. Partneři destinačního managementu [online]. ©2007-2013 [27. 3. 2013]. Dostupné z: <http://www.regionhranicko.cz/hranicka-rozvojova-agentura/destinacni-management/partneri>.

REGION HRANICKO. Hranická rozvojová agentura. *Regionhranicko.cz*. Pracovní skupina projektu [online]. ©2007-2013 [27. 3. 2013]. Dostupné z: <http://www.regionhranicko.cz/hranicka-rozvojova-agentura/destinacni-management/pracovni-skupina-projektu>.

REGION HRANICKO. Hranická rozvojová agentura. *Regionhranicko.cz*. Projekty [online]. ©2007-2013 [26. 3. 2013]. Dostupné z: <http://www.regionhranicko.cz/hranicka-rozvojova-agentura/projekty>.

REGION HRANICKO. Hranická rozvojová agentura. *Regionhranicko.cz*. Služby [online]. ©2007-2013 [26. 3. 2013]. Dostupné z: <http://www.regionhranicko.cz/hranicka-rozvojova-agentura/sluzby>.

REGION HRANICKO. Mikroregion Hranicko. *Regionhranicko.cz*. Členské obce [online]. ©2007-2013 [19. 3. 2013]. Dostupné z: <http://www.regionhranicko.cz/mikroregion-hranicko/clenske-obce>.

REGION HRANICKO. Mikroregion Hranicko. *Regionhranicko.cz*. Orgány svazku [online]. ©2007-2013 [19. 3. 2013]. Dostupné z: <http://www.regionhranicko.cz/mikroregion-hranicko/o-svazku/organy-svazku>.

REGION HRANICKO. Mikroregion Hranicko. *Regionhranicko.cz*. Projekty [online]. ©2007-2013 [19. 3. 2013]. Dostupné z: <http://www.regionhranicko.cz/mikroregion-hranicko/projekty>.

REGION HRANICKO. Rozvojové partnerství Regionu Hranicko. *Regionhranicko.cz*. Členové [online]. ©2007-2013 [23. 3. 2013]. Dostupné z: <http://www.regionhranicko.cz/rozvojove-partnerstvi-regionu-hranicko/o-sdruzeni/clenove>.

REGION HRANICKO. Rozvojové partnerství Regionu Hranicko. *Regionhranicko.cz*. Co je LEADER [online]. ©2007-2013 [23. 3. 2013]. Dostupné z: <http://www.regionhranicko.cz/rozvojove-partnerstvi-regionu-hranicko/leader/co-je-leader>

REGION HRANICKO. Rozvojové partnerství Regionu Hranicko. *Regionhranicko.cz*. Orgány sdružení [online]. ©2007-2013 [23. 3. 2013]. Dostupné z: <http://www.regionhranicko.cz/rozvojove-partnerstvi-regionu-hranicko/o-sdruzeni/organy-sdruzeni>.

REGION HRANICKO. Rozvojové partnerství Regionu Hranicko. *Regionhranicko.cz*. Partnerství MAS „Podejme si ruce“ [online]. ©2007-2013 [23. 3. 2013]. Dostupné z: <http://www.regionhranicko.cz/rozvojove-partnerstvi-regionu-hranicko/projekty-spoluprace/partnerstvi-mas-podejme-si-ruce>.

REGION HRANICKO. Rozvojové partnerství Regionu Hranicko. *Regionhranicko.cz*. Projekty Spolupráce [online]. ©2007-2013 [23. 3. 2013]. Dostupné z: <http://www.regionhranicko.cz/rozvojove-partnerstvi-regionu-hranicko/projekty-spoluprace>.

REGION HRANICKO. Rozvojové partnerství Regionu Hranicko. *Regionhranicko.cz*. Předmět činnosti [online]. ©2007-2013 [23. 3. 2013]. Dostupné z: <http://www.regionhranicko.cz/rozvojove-partnerstvi-regionu-hranicko/o-sdruzeni/predmet-cinnosti>.

STRUKTURALNI FONDY. ESPON. *Strukturalni-fondy.cz* [online]. 2009 [22. 4. 2013]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Programy-2004-2006/Iniciativy-Spolecenstvi/ESPON>.

STRUKTURALNI FONDY. Evropská územní spolupráce. *Strukturalni-fondy.cz* [online]. 2009 [22. 4. 2013]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Programy-2007-2013/Evropska-uzemni-spoluprace>.

STRUKTURALNI FONDY. INTERACT. *Strukturalni-fondy.cz* [online]. 2009 [22. 4. 2013]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Programy-2004-2006/Iniciativy-Spolecenstvi/INTERACT>.

STRUKTURALNI FONDY. Operační program přeshraniční spolupráce Česká republika – Polská republika 2007 – 2013. *Strukturalni-fondy.cz* [online]. 2009 [22. 4. 2013]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Programy-2007-2013/Evropska-uzemni-spoluprace/OP-CR-Polsko>.

STRUKTURALNI FONDY. Politika hospodářské a sociální soudržnosti EU (HSS). *Strukturalni-fondy.cz* [online]. 2009 [20. 4. 2013]. Dostupné z: [http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Informace-a-dokumenty/Glosar/P/Politika-hospodarske-a-socialni-soudrznosti-EU-\(HS](http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Informace-a-dokumenty/Glosar/P/Politika-hospodarske-a-socialni-soudrznosti-EU-(HS).

Seznam zkratk

ČR	Česká republika
EHS	Evropské hospodářské společenství
ERDF	The European Regional Development Fund Evropský fond regionálního rozvoje
ES	Evropské společenství
ESF	The European Social Fund Evropský sociální fond
ESPON	European Spatial Planning Observation Network Evropská monitorovací síť pro územní rozvoj a soudržnost
EU	European Union Evropská unie
EUR	Euro
HDP	Hrubý domácí produkt
HND	Hrubý národní produkt
HRA	Hranice
HSS	Hospodářská a sociální soudržnost
JASPERS	Joint Assistance in Supporting Projects in European Regions Společná pomoc při podpoře projektů v evropských regionech
JEREMIE	Joint European in Resources for Micro to medium Enterprises Společné evropské zdroje pro mikropodniky a střední podniky
JESSICA	Joint European Support for Sustainable Investment in City Areas Společná evropská podpora udržitelných investic do městských oblastí
JASMINE	Joint Action to Support Micro-finance Institutions in Europe Společná akce na podporu mikrofinančních institucí v Evropě

LAU	Local administrative units Místní samosprávné jednotky
MAS	Místní akční skupina
MMR	Ministerstvo pro místní rozvoj
MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí
NUTS	La Nomenclature des Unités Territoriales Statistiques Nomenklatura územních statistických jednotek
OP	Operační program
ORP	Obce s rozšířenou působností
ROP	Regionální operační program
SDH	Sdružení dobrovolných hasičů
SPV	Sport pro všechny
TJ	Tělovýchovná jednota
ZD	Zemědělské družstvo

Seznam tabulek

Tabulka 3. 1: Reference Hranické rozvojové agentury	39
Tabulka 4. 1: Rozpočet projektu Hranické rozvojové agentury	45
Tabulka 4. 2: Rozpočet projektu „Destinační management turistických lokalit Hranicko a Dolina Malej Panwi	46
Tabulka 4. 3: Aktivita projektu, ze strany českých a polských škol	48
Tabulka 4. 4: Rozpočet projektu „S přírodou a tradicemi společně“ - Mikroregion Hranicko	49
Tabulka 4. 5: Lokality projektu „Na kole do minulosti Moravskou bránou a Dolnou Malej Panwi“	52
Tabulka 4. 6: Celkový rozpočet projektu „Na kole do minulosti Moravskou bránou a Dolnou Malej Panwi“	53

Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce

Prohlašuji, že

- jsem byla seznámena s tím, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;
- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, bakalářskou práci užít (§ 35 odst. 3);
- souhlasím s tím, že bakalářská práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB-TUO a jeden výtisk bude uložen u vedoucího bakalářské práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o bakalářské práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, bakalářskou práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

Ve Valašském Meziříčí dne 10. května 2013

.....

Kateřina Sámelová

Seznam příloh

Příloha č. 1: Statistické jednotky NUTS 2 a 3 – Česká republika	1
Příloha č. 2: Financování soudržnosti EU 2007–2013	2
Příloha č. 3: Závěrečný účet Mikroregionu Hranicko za rok 2012	3
Příloha č. 4: Návrh rozpočtu Mikroregionu Hranicko na rok 2013	6
Příloha č. 5: Průvodcovská služba – Za krásami městské památkové zóny Hranice s průvodcem.....	8
Příloha č. 6: Odborně naučná cyklostezka v oblasti Moravské brány	9